

Letnična lista: —
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četiri leta . . . " 250
 Mesečno . . . " 1.—
Zunanje Avstrije: —
 Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
 " 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznaki
 se računajo po 12 vinarjev
 od 6 ure do peture, pri
 večkratnih oznakah velja
 :: papir
 „Straža“ izdaja v pe-
 delek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popold.

Pred velikimi dogodki na severnem bojišču.

Zmagovito prodiranje Avstrijcev v Karpatih. — Boji na gališki strani Karpatov. — Avstrijska zagozda v rusko levo krilo. — Nemška armada ujela v treh dneh 4000 Rusov. — Ruska ofenziva v Izhodni Prusiji. — Francoski general Pau v ruskem glavnem vojnem stanju. — Nemški podmorski čoln potopil več trgovskih ladij. — Kaj dela Italija? — Srbski princ Jurij odpotuje v Švico. — Važne politične spremembe.

Imenovanja novih namestnikov.

Dunaj, 4. februarja.

Vse je pričakovalo, da se bo najprej izvršila sprememba v skupnem finančnem ministrstvu in takoj na to in v zvezi s tem bodo sledile spremembe na namestniških mestih. Toda ravno narobe se je zgodilo. Kot kandidat za skupno finančno ministrstvo stopa vedno bolj pl. Koerber v ospredje.

Spremembe na namestniških mestih pa leže že pred nami kot dovršena dejstva. Predsednik najvišjega računskega dvora baron Hauenschild je šel v pokoj in na njegovo mesto pride tržaški namestnik, Konrad princ Hohenlohe. Primorski Slovani in avstrijsko misleči Italijani bodo žalovali za njim, kajti bil je pravičen ter tudi v praksi avstrijski uradnik, ki ni hotel imeti nobene skupnosti s katerosibodi iredentno. V sled tega se je sicer ruvalo proti njemu, delali so mu težave, toda ker so njegovi nameni bili čisti in poštenj, ni se mu moglo do živoga. Stal je trd-

no in neomajljivo. Pokojni prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand ga je visoko čislal.

Na Hohenlohevo mesto pride dosedanji koroški deželni predsednik baron Fries-Skene. Mož je plebejskega pokoljenja, a baron Skene, posestnik bogatih tabačnih plantaž v Ameriki in tovarnar na Moravskem, ga je posinovil, ko je vzel njegovo hčer za ženo. Rodbina Skene je semitskega izvora. Koroški Slovenci, osobito duhovniki, so imeli priložnost, spoznati Friesa lansko leto za časa aretacij. Znana izjava nemških koroških duhovnikov se je izvršila na njegovo prigovarjanje, slična izjava kn.-šk. ordinariata krškega je izostala, ker je kapiteljski vikar ni dopustil. Tudi novi škof dr. Heftler je energično odklonil baron Friesovo informacijo o slovenski duhovščini na Koroškem. Baron Fries je že od nekaj veljal kot kandidat za tržaško namestniško mesto ter se je vedno kazal kakor velik občudovalec italijanske kulture in ljubitelj italijanskega jezika, katerega izbornu obvladuje. Hrvatski ali slovenski ne zna.

Dr. Karl grof Lodron, novoimenovani koroški deželni predsednik, je v javnem političnem življenju dosedaj nepopisan list. Za to nimamo nobenega vzroka dvomiti, da bo obema narodnostima na Koroškem enako pravičen, ker obe narodnosti enako odrajujeta državi svoj krvni in denarni davek. In ker so enake dolžnosti, tam naj bodo tudi enake pravice!

Baron Fries-Skene je sedaj v 45. letu. V politično službo je stopil leta 1892. Deloval je kot poli-

tični uradnik na Koroškem in Primorskem, pozneje v naučnem ministrstvu, ministrskem predsedstvu in notranjem ministrstvu. Leta 1905 je bil dodeljen v osrednjo pisarno ministrstva za trgovino. Za koroškega deželnega predsednika je bil imenovan leta 1912.

Grof Lodron je star 49 let in je že od l. 1887 v državni službi. Grof Lodron je potomec stare rodbine, ki ima na Koroškem večja posestva. Njegov oče je bil delj časa deželni predsednik na Koroškem. Tisti čas je mladi grof Lodron, sedanjí novi deželni predsednik, mnogo bival na Koroškem. Od 1907 do 1913 je grof Lodron bil deželni poslanec tirolskega veleposestva. Poročen je od leta 1896 z grofico Marijo Lodron, hčerko koroške veje grofov Lodronov. Iz tega zakona sta se rodila 1 sin in 2 hčerki.

Razpad v „Poljskem klubu“.

Pretečeno soboto sta se izvršila dva dogodka, ki sta za presojo razmer v poljskem taboru velevažna: Cesar je odobril predlog ministrskega predsednika grofa Stürgkha, da se imenuje sekcijjskega načelnika dr. viteza Moravskija za gališkega ministrskrajana, najdalje, kar ni bil le zgolj slučaj, je istočasno odložil dr. Julij Leo svoje mesto kot načelnik „Poljskega kluba.“ Brezdvomno sta si oba dogodka v tesni zvezi. Dunajska „Information“ piše o tem:

Sicer je dr. Leo navedel v svojem naznanilu na podpredsednika „Poljskega kluba“ dr. Germana kot vzrok odstopa, da mu je nemogoče, voditi posle kluba na Dunaju v času, ko je njegova nepretrgana navzočnost v Krakovu, čegar predsednik in upravitelj je, neobhodno potrebna. Toda dr. Leo je vodil do sedaj skozi pet mesecev popolnoma lahko posle krakovske-

Vojna usoda je odločila po svoje; ravno božični teden smo se jeli pomikati in prišli v priprosto rusinsko vas ob severnem vnožju Karpatov. Blato in sneg, dež, megla, vse neprijetnosti zime so se nakupile, vendar navzlic temu smo nameravali obhajati naš Božič, kolikor mogoče veličastno.

Fantje so nam poiskali prav čedno smrečko in ves podčastniški zbor se je trudil na „sv. Biljo“, ves dan, da okiti božično drevo kar najlepše. Spraznili se smo vse pošiljatve, ki so nam zadnje dni došle iz doma, prebrskali vozove za „skritimi zakladi“ in navedli drevesce, da bi ga niti doma ne trebalo biti sram. Veselili smo se ga, kakor otroci, in vsako malenkost posebej hvalili in občudovali. Počedili smo sobo, okitili kot z zelenjem in cesarskimi zastavicami in v ta umetni gaj postavili naše drevesce. Pod drevesce pa smo naložili skromna darila: cigare, cigarete, čokolado in drugo, prižgali sveče; ves tren se je zbral in stotnik je otvoril božičnico z nagovorom na presvitlega cesarja, na našo domovino, naše drage na daljnem jugu, ki se nas sigurno spominjajo in nas pozove, da tudi mi posvetimo nekaj trenutkov svojcem, in starišem, rodbinam in prijateljem.

Toda ni še stotnik končal zadnjega stavka, že je potrkal ordonančni podčastnik na okno in zaklical „Marschbereit!“ Takoj smo se razpršili, v naglici se pobrali darila, pogasili sveče in natvorili drevesce na voz. Ni minulo 10 minut in že smo drčrali v temno noč, kam? nikdo od nas ni vedel. Med potom nas je srečavalo vojaštvo, občudovalo naše drevesce in klicalo: „Vesele svatke!“ Zaspani in utrujeni smo okrog polnoči dospeli v popolnoma pogorelo vas, ostali smo vsi na planem v blatu in iskali med razvalinami zavetja pred pršočim dežjem in vetrom. Ker pa

LISTEK.

Božični prazniki na bojišču.

Napisal učitelj Josip Gosak, sedaj desetnik 87. pešpolka, 2. stotnije, v Galiciji.

I.

Sv. večer v strelnih jarkih.

Dan je bil mrzloten, blaten in mrkel. Po bližnjih hribih neprodinra, siva megla; ničesar, kar bi spominjalo na prihod Gospodov.

V običajni daljavi enakomerno gromenje naših in sovražnih topov; nad nami so tuintam šrapneli in pretresujoči treski granat, sikanje puškinih krogel, povsod strah in grozota, stokanje ranjencev, rezka povelja častnikov in jaz čepim tu v mokrem jarku, sključen, prevlažen in blaten.

Doma že delajo jaslice, kitijo sv. razpelo in podobno v kotu, tuintam tudi bleščeče božično drevo. Toda ljuti sovrag ne pusti razmišljati o dragi domovini, o ljubem domačem krogu, salva granat za salvo šrapnelov in vmes prasketanje pušk, kakor bi se sipalo kamenje z gore. Ti veliki Spasitelj sveta, katerega prihod v borno betlehemsko kočjo pred 1914 leti obhajamo danes, boži mi milostljiv ter mi prizanesi nočoj v svoji neizmerni dobrotljivosti, meni svojemu revnemu, ki Te občudujem in molim v svoji neznanosti.

Strel sledi strelu, danes menda niti tovarni konji z menažo ne bodo mogli do nas. Po brotsaku (napotniku) iščem košček repečenca, je dober kot božičnik v rojstni hiši. Noč zagrinja svoja temna krila nad bojiščem, grom topov ponehava, mi menjamo stališča, nič miru, nič pokoja, v kratkem odmoru nas dohite tovarni konji z mrzlo menažo, kruhom in kon-

zervami. Pošte nič, božična darila razdelijo ob ugodnejši priliki, naprej, naprej . . . Tih, potrpi, z nado v srečo, se pomikamo v nove pozicije, na obeh straneh nekoliko odmora.

Nagiblje se polnoč, prihod božjega Deteta. Kako milo vabijo v domovini zvonovi k polnočnicam; in doma se praznično pripravljajo, v kotu pri jaslicah že brlijo svečke in mati hođijo z zelenikovo vejico in blagoslovljeno vodo po sobah, kuhinjah in hlevih, tudi domačine pokropijo, zdi se mi, kot da bi čutil te rosne kapljice na obrazu.

„V vsaki četi prvi švarm „Bereitschaft“ in na stražo ter zvezo s sosednjo stotnijo, drugo moštvo odmor in počitek, toda vedno pripravljani na boj!“ je povelje našega stotnika, nagnemo se nazaj v zasip, naslonim na telečnjak, jermen puške okoli lakta in že me je obvladal spanec . . .

Kako veličastno donijo orgle, kako v srce segajoča je pesem: „Sveta noč, . . .“ in v svitu nebrojnih sveč ter v zelenju bršljana in smrečk stoji tam pred altarjem svečnik Gospoda in kliče vernikom: „Gloria in excelsis Deo“ in tam v bornem hlevčku med betlehemske pastirčke se je On včlovečil in je prišel med nas bedne in zapuščene . . . In v višavah se razlega rajsko petje nebeških krilatev: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji! Tam za hribom na mrzlem severu snivajo vojaki z blaženim nasmehom . . .

II.

Pri našem trenu.

Nadejali smo se sigurno, da obhajamo božične praznike v Jaslu, elegantnem in še ne preveč požidovljenem mestu zahodne Galicije. Nakupovali smo še v mestu, kar so še Rusi pustili: orehov, zlata, srebra, lametov in drugih reči za nakit.

ga mestnega upravitelja in vrhu tega še tudi pošte „Poljskega kluba“ državnih poslancev na Dunaju, — tako da je neumljivo, zakaj je odložil tako naenkrat svoje mesto kot načelnik „Poljskega kluba“ brez vsakega zunanega povoda.

Pravi vzroki, ki so dali povod njegovemu odstopu, pa tičijo čisto neke drugod. Če se pa trdi, da se čuti vsled imenovanja pl. Morawskija za gališkega ministra-krajana v svoji lastnosti kot načelnik „Poljskega kluba“ užaljenega, ker se ga je „preskočilo“, je to le polovica resnice. Maloverjetno je tudi tolmačenje, češ, da je hotel dr. Leo s svojim odstopom protestirati zoper kršenje načela, da bi smel za gališkega ministra-krajana priti v poštev le tisti kandidat, ki ga določi „Poljski klub.“ Nobeno teh tolmačenj ne odgovarja resnici, pač pa se zdi, da je dr. Leo izvajal posledice iz onih obžalovanj vrednih razmer, ki jih morda ni on zakrivil, ki so se pa vrinile v „Poljski klub“ za časa, ko mu je on predsedoval. V tem klubu se je namreč začelo močno krhati, klub nima nobene trdne večine in je že pred zaključitvijo državnoborskega zasedanja izgubil veliko na svojem uplivu. Dr. Leo sam tudi ni umel si pridobiti prijateljev, on prav za prav ni nikoli imel večine kluba za seboj. Nasprotje med strančkami v klubu se je tako hudo poostriilo, da je izstopilo iz njega več poslancev. Dr. Leo je bil v klubu in še celo v predsedstvu brez prijateljev in brez opore. Kakor njemu samemu, se je gočilo tudi poljski demokratični stranki, iz katere je izšel. Stranka je sedaj vsled svoje mehкости in notranje razdrapanosti brez jasnih in smotrenih načrtov. Odstop dr. Leona je v prvi vrsti dokaz, da mož ni bil na svojem mestu, je pa nadalje tudi posledica razpada poljske demokratične stranke.

Papežev odposlanec za Galicijo.

Krakov, 3. februarja.

Krakovski poljski listi poročajo, da je papež imenoval za Galicijo posebnega papeževga odposlanca, ker se mu je poročalo iz Galicije, da silijo Rusi v krajih, katere so zasedli, katoliško prebivalstvo, naj prestopi v pravoslavne cerkve. Za katoliške Rusine, ki so zbežali iz Galicije in se sedaj nahajajo v raznih drugih avstrijskih kronovinah, je papež imenoval posebnega papeževga vikarja, ki ima škofovsko oblast.

Sv. Oče in nepristanost Italije.

Zvišeno stališče vrhovnega poglavarja katoliške cerkve v tej svefovni vojski in njegov spretni poseg v usodo narodov najde v sedanjem času priznanje še celo na takih mestih, ki sicer kaj radi odrekajo papežu vsak upliv na življenje in usodo narodov. Tako n. pr. piše berlinski list „Berliner Zeitung“: Mogočna ovira bojevitim italijanskim načrtom je, da sedi na prestolu sv. Petra mož, v katerega zrejo z največjim občudovanjem ne le vsi katoličani celega sveta, ampak še posebno katoličani Italije, z občudovanjem, ki ga čutijo tudi nekatoličani. V kratkem času, odkar

je zasedel stolico sv. Petra papež Benedikt XV., se mu je posrečilo povspeti se do največje moralne velesile. Ta velesila pa tudi politično upliva, ker se je izrekla proti vsakemu novemu pomnoženju krvoprelitja. Papež Benedikt je knez miru in kot tak želi ohraniti italijanskemu narodu mir. Želi, da se izreče italijanski narod za strogo nepristranost, ne kot politik, marveč kot kristjan. Toda ta krščanska želja ima politične posledice. Katolicizem v Italiji je velika sila, ki pa je bila sicer dosedaj brezdelna, če bi pa stopila na pozorišče, bi pokazala svojo velikansko moč. To ve prav dobro italijanska vlada in vsi italijanski hujškači za vojsko. Papež Benedikt hoče biti za vse katoličane celega sveta nepristranski dobri pastir, kar se zlasti zrcali iz njegovega nagovora na kardinalski zbor, v katerem je naglašal, da sicer globoko pomiluje belgijske katoličane, a jim mora vendar zapovedati, da se uklonijo svojim sedanjim gospodarjem.

Kaj dela Italija?

Giolitti o nevtralnosti Italije.

Rim, 3. februarja.

Uradna „Tribuna“ objavlja pismo bivšega min. predsednika Giolittija, adresirano na poslanca Peana. Giolitti dementira dve legendi, ki nastajajo o njem: prva o njegovih odnosi napram nemškemu veleposlaniku knezu Bülowu, druga, ki pripisuje Giolittiju stališče, da mora Italija absolutno in v vsakem slučaju ostati nevtralna. Giolitti izjavlja, da se je z veleposlanikom knezom Bülowom le enkrat sestal. Razgovorjal se je z njim o velikim dogodkih, toda popolnoma akademsko in ne da bi se dotaknil stališča, ki ga naj zavzema Italija. Pa tudi knez Bülow ni tega temata omenil, ker je mož, ki nikdar ne pozabi, kaj se spodobi.

Z ozirom na legendo, da je zagovornik absolutne nevtralnosti, pa izjavlja Giolitti: Gotovo ne smatram, da je vojna sreča, temveč menim, da je nesreča, kateri se moramo izpostaviti le tedaj, če gre za čast ali pa za velike interese države. Ne verjamem pa, da bi bilo dovoljeno gnati državo v vojno radi kakoga čustva. Svojemu življenju se lahko vsakdo odpove, ne pa življenju države. Če pa bi bilo potrebno, potem bi se tudi jaz ne obotavljal se izpostaviti vojni; kakor sem to že dokazal. Moglo bi b'iti in zdi se, da ni neverjetno, da bi se v sedanjih okoliščinah dalo nekaj doseči tudi brez vojne. Toda, da bi si mogel o tej možnosti ustvariti popolnoma točno sodbo, za to nedostaja onemu, ki ni v vladi, podlage.

Končno dementira Giolitti vse vesti, ki govore, da hoče priti na krmilo. Narobe je res, da je podpisal sedanjo vlado in da jo tudi sedaj še podpira.

Izredne vojaške vaje v Italiji.

Kakor listi poročajo, odreja posebni dekret italijanskega kralja za letos izredne vojaške poklice. Na podlagi tega dekreta je sedaj italijanski vojni minister določil, da odrinejo dne 15. februarja pod orožje: rezervni letniki 1888. vseh artilerijskih regimentov pri alpecih pa rezervni letnik 1891 ter rezervisti 3. razreda letnikov 1891. do 1894. Vpoklicani so tudi rezervni častniki teh polkov.

stikanjem za mrvo itd. Seveda se tu moštvo vedno izmenjuje; zdravi in čvrsti morajo v bojno črto, mesto njih pridejo lahko bolni, ko si opomorejo, idejo zopet k divizijskemu trenu in tako je tu vrvež dan za dnevom.

Ako Bog da, Vam utegnem tuintam še kaj poročati.

Moji doživljaji v vojski.

Iz dnevnika četovodja Franca Strmšek iz Konjic (iz severnega bojišča).
(Dalje.)

Pridno smo eksercirali in se vadili v orožju, da celo vaje v salutiranju niso izostale. Prišel je 18. avgust — cesarjev rojstni dan. Obhajali smo ga lepo in mirno. Na polju smo napravili altar iz zelenja, kjer je vojaški duhovnik daroval sv. mašo za našega presvitelega cesarja in za zmago. Konečno je imel navduševalen nagovor in nam podelil vesoljno odvezo. Da niso sledile nobene salve, kakor je sicer pri takih slovesnostih običajno, je samoobsebi umevno.

Dne 21. avgusta smo se šli, nič hudega sluteč, na zeleni travnik malo vadit z rezervisti. Nenadoma (ob 10. uri dopoldne) zavpije podpolkovnik Schöbinger: „Alarm!“ V naglici tečemo v svoja stanovanja, poberemo vsak svoje reči in v par trenutkih smo bili vsi že za odhod pripravljani, ali kakor pravimo po vojaško: „marsberreit.“ Z divizionarjem fml. Kraličekom na čelu odmaršira naša cela divizija iz vasi. 3 dni smo hodili v grozni vročini.

Dne 25. avgusta zjutraj je bila gosta megla. — Napravimo: „Vergatterung!“ Dobimo povelje, se razvrstiti. Stotnik Wolf, poveljnik naše stotnije, da rezko povelje: „Laden!“ in kmalu nato: „Bajonett auf!“ — Postalo mi je malo tesno pri sreč, ker vedel sem, sedaj se začne pa resno, a ob enem mi šine tudi pogum v sreč. Začnemo marširati. Brez strahu sem tudi jaz marširal z drugimi ter jim delal kratek čas. Rad bi že bil videl kozake, o katerih sem že toliko slišal in bral. A ta dan jih še nisem imel čast videti.

Za nevtralnost in proti njej.

Iz Rima poročajo, da je prišlo v Italiji v mnogih mestih zopet do živahnih javnih konfliktov med intervencionisti (pristaši posredovalne politike) in zagovorniki nevtralnosti. V Rimu so razgnali intervencionisti neki shod, sklican v prilog nevtralnosti ter pretepli predsednika komiteja za „nevtralno propagando“ poslanca di Belmonte.

Pretep med pristaši vojne in socialisti.

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča dne 2. februarja iz Milana: Pristaši struje, ki zahteva, naj Italija z oboroženo silo poseže v sedanjo svetovno borbo, so priredili na Svečnico predavanje, na katerem je poslanec Battisti govoril o posredovalni politiki Italije. Med povabljenim občinstvom je prišlo med predavanjem do divjih spopadov. Socialisti so s silo udrli v dvorano in so motili predavanje s klici: „Proč z vojsko!“ Nastal je velik nemir, ki se je končal s pretepom v zborovalni dvorani. Mnogo oseb je bilo težko ranjenih, pohištvo v dvorani pa je bilo močno poškodovano. Konečno so v pretepu zmagali pristaši posredovalne politike in so socialistične razgrajče vrgli iz dvorane.

Italija je izgnala avstrijskega državljana.

Iz Rima poročajo, da je italijanska vlada izgnala avstrijskega državljana Oskarja Schweickhardta, ravnatelja neke nemške tvrdke v Neaplju. Schweickhardt je bil tudi dopisnik nekaterih berlinskih in dunajskih listov ter se je kot tak silno vneto zavzemal za nevtralno politiko Italije. Italijanske oblasti so izvršile pri Schweickhardtu hišno preiskavo, nakar je moral brez odloga zapustiti Neapolj in Italijo. Za svoje postopanje ne navaja italijanska vlada nikakega vzroka. Za časa tripolitanske ekspedicije so izgnale italijanske oblasti tudi Schweickhardtovega brata, pri katerem so našle baje kompromitujoče papirje.

Ženski strelski zbori.

Čim se je začela sedanja vojna, je med ženskim svetom na Laškem zavladala močna želja, izvežbati se v streljanju. Zlasti se je to opazalo v gornji Italiji. V Milanu in Turinu so bila ustanovljena ženska strelska društva, ki imajo že jako mnogo članic. Dame se vezbajo v streljanju in so jako pridne, dokaz tega je, da je v Milanu en dan kakih sto dam postrelilo 8000 patron. Pri strelskih društvih so večinoma študentke, učiteljice, telovadkinje in tipkarice. Vzlic temu, da je streljanje vendarle moško opravilo, niso laške dame pri teh vajah nič trpele na svojem ženskem značaju, dokaz tega je, da pri sprejemu v strelska društva ne mara skoro nobena povedati, koliko je stara.

Skrb za aprovizacijo v Italiji.

Italijanska vlada je s 1. februarjem odpravila za dobo 5 mesecev carino na žito in druga živila ter na moko ter znižala železniške tarife za transport živil na 50%. Tudi je izrekla pripustnost splošnega popisa se v državi nahajajočih zalog živil ter podrobnih prepisov za izdelovanje kruha in prodaje moke ter žita.

Italija pridela na leto 4 do 6 milijonov ton žita, kar pa ne zadostuje, tako da ga je treba še vsako leto 1 do 2 milijona ton uvesti. Pred kratkim se je poročalo, da ima Italija v zalogi še več kakor 1 milijon

Videl pa sem kozaškega konja in tudi puško. Prinesli so jo dragonci 15. polka. Kako radovedno smo si ogledali vse to, a ni nam zameriti, bilo je prvič.

Isti dan smo bili (naš bataljon) prideleni četrti konjeniški diviziji kot desno varstvo. Kako lepo je videti par tisoč lepo opravljenih jezdecev! Krasno je bilo gledati, ko so prijezdili mimo nas dragonci, huzarji in ulanci! Tako slabega sem se čutil v primeri z njimi v prahu stoječ, a tega še nisem preskusil, da lahko jaz, če sem dobro zavarovan, napravim več kot on. Odšli smo na neko višino. Bila je lepa njiva. Oves na njej je bil požet in zložen v stave. Začeli smo kopati rove ali zakope. Zvečer smo si nanosili v nje ovsene slame, seveda kar od njive, še neomlačene. Bilo je toplo. Odmolil sem večerno molitev, se vlegel, in premišljeval to in ono. Iskal sem svojo zvezdo, kakor sem že doma večkrat slišal, da ima vsak človek svojo zvezdo, ki vodi njegovo usodo . . . Kakšna li bode moja usoda . . . Kaj me čaka! . . . Konečno le zaspi . . .

Zjutraj dne 26. avgusta smo odšli nazaj v neko vas. Tam smo dobili vsak eno štruco lepega komisa. Potem smo odšli po prašni cesti proti mestu . . . Tu postavimo piramide ter odložimo telečnjake. Bili smo precej utrujeni. Komaj se začne deliti menaža, pa že pride po telefonu povelje „Takoj naprej!“ Jaz k sreči dobim svoj del, ali vrelo juho sem preneglo popil in opekel sem se. A kaj to. Čakali so me še hujši utisi. Marširali smo do četrte ure popoldne brez počitka. Že od daleč smo opazili visoko v zraku eksplodirati šrapneli in smo slišali strašni grom topov. Ob četrty uri dospemo čisto za bojno črto.

Mi smo stali kot rezerva v neki grabi zaščaj. Ranjene so trumoma vozili mimo nas noter do trde teme. Parkrat me je pretreslo kar do kosti, ko sem videl ranjene, katerim so šrapneli odbili roko ali nogo ali pa oboje. Moj Bog, videl sem že grozote vojske! Vležem se na travo; pišem dve kartici, eno domu, eno gospodu Kaplanu. — O mraku dobimo tudi mi povelje prodirati.

(Dalje prih.)

smo v prejšnjem kraju tako nenadoma prekinili našo božičnico, smo še tu par minut pred 12. uro obnovili, kar je bilo mogoče. Zažgali smo štiri ognje, postavili v sredo pripeljana drevesce, stotnik je zapovedal, da naj pripeljejo dva sodčka piva in ostala darila. Pivo smo vozili že teden dni seboj iz J...a. V domovini so ravno zvonovi klicali k polnočnicami, mi pa smo otožno stali okrog ognja in se razgovarjali o domovini. Pisali smo še polnočne karte našincem, nato iskali ležišča na vozeh, pod vozmi, večinoma pa smo sedeli okrog ognja. Bil je žalosten božični večer in nič — manj drugi dan. Sv. dan. Nobenega sledu o velikih dneh, nobenega zvonjenja, nobene cerkve, nobenega praznično oblečenega civilnega domačina. So pač še tudi tu v stranskih vaseh cerkvice, toča rusinske in ti imajo, kakor znano, 13 dni pozneje svetke.

Prazniki so prešli za nas brez sledu, kajti tudi vojna pošta ni tiste dni funkcionirala in nam došlo iz domovine nikakih pošiljatev, niti pisem. Še le par dni pred novim letom smo dobili skupna darila — „Liebesgaben“ — ki so vsebovala v škatljicah: milo, užigalnik, dopisnice, čokolado, cigarete, škatljico s čajem in tuintam kak srečnejši — tudi jaz sem bil tu med njimi — stekleničico slivovke, ki je tu posebno v čislih. Kajti v teh krajih je običajni alkohol, zanikrni rum „vodka“, oziroma „palenka“; pri nas ima prelepo ime „jeruš.“ Vse je nesramno drago in še tega ni večasi dobiti po cele mesece. Prvo vino in pivo pa smo pili na Silvestrov večer. Takrat smo došli med obljudenjše in še od vojske neopustošene kraje. Pričela je poslovati vojna pošta, tuintam pridemo v dotiko „sklepu“ z židovskimi trgovinami in komur denarnica ne hira na jetiki, si lahko tudi kupi kako malenkost. Seveda traja to le po par dni, včasih samo par ur in ko bodo prišle te vrstice med vas, bomo že zopet bogve kje, globoko v Galiciji, kjer niti za zlat ne dobiš kruha, tobaka, vina ali sploh kaj užitnega, izvzemši „kartofli“ ali „bramburki“, kakor tukaj imenujejo krompir.

Življenje pri trenu ni kaj prijetno, dasi manj opasno: dosti opravil s konji, vozovi, nakladanjem,

ton žita lanske letine. Uvoz da se je po izbruhu vojne posebno forsiral in iz Rusije ter iz Rumunije so prihajali veliki transporti. Ta optimistična poročila se ne zdi o točna; dejstvo je namreč, da je čerha ž tu in kruhu tudi v Italiji neizmerno pokočila, tako da je prišlo v raznih južnih italijanskih mestih celo do z-gredov.

Zitni monopol v Italiji?

Izrazni italijanski gospodarski strokovnjaki zagovarjajo idejo, da uvede tudi Italija po nemškem vzoru žitni monopol. Zlasti se ogreva za to misel znani italijanski nacionalni ekonom, Josia de Berry.

Razlastitev premoženja.

Rimski uradni list „Gazetta Uffiziale“ objavlja kraljev dekret, v katerem se določa, da ima vlada vsak čas in na vsakem kraju pravico progasti razlastitev nepremične posesti italijanskih državljakov. Ta razlastitev je utemeljena z ozirom na brambo domovine.

Italija kupuje konje.

Amerikanski list „Germania Herold“ poroča iz Cast-St. Louis v Ameriki, da je došlo tje več italijanskih častnikov, ki naj nakupijo na ameriških sejnih 10.000 konj za italijansko armado.

Rusija proti Rumuniji?

Sofijski list „Utro“ poroča iz diplomatskega vira, da so se v Petrogradu radi novejšega prijaznega zadržanja Rumunije napram Avstriji in Nemčiji zelo razburili. Rusija že delj časa zahteva od Rumunije, da ji dovoli prehod in prevoz ruskih čet čez njeno ozemlje. Rumunska vlada je to rusko zahtevo odločno zavrnila. V političnih krogih se sedaj z vso resnostjo trdi, da Rusija sploh ne upa več na ugoden odgovor Rumunije in da hoče odslej odločneje govoriti z Rumunijo. Vzdržujejo se resne govornice, da bo Rusija v kratkem poslala Rumuniji odločno noto. V Rumuniji so radi tega nemalo ozlovoljeni, ker so mnenja, da bi radi nasilnega postopanja ruske vlade lahko postala Rumunija pozorišče nove vojske.

Vesti o miru.

Milanski listi poročajo iz Petrograda po „Novo Vremenu“:

Ruski narod in ruska vlada sta prišla vsled velikanskih dogodkov do izredne edinosti ter jih ne bo mogoče niti z obljubami niti z grožnjami spraviti od cilja. Nemški agenti ne smejo misliti na posebni mir z Rusijo, Francosko ali Anglijo. Poseben mir je mogoč k večjemu z Avstro-Ogrsko, pa tudi s tole, če se podviza, da ga najde. Avstro-Ogrska tudi ne more skleniti miru samo z Rusijo ali Srbijo, marveč le z vsemi državami trojnega sporazuma, ki bodo ostale neomajno zvezane do konca vojne.

Iz Curiha poročajo, da je tam izšel spis v prilog posebnemu miru med Nemčijo, Avstro-Ogrsko in Rusijo. Pisatelj je baje neki ruski aristokrat, grof Korvin Milovski, ki se muči v Curihu. Grof Milovski pravi, da se ob postelji carja, ki je bolan, odigravajo ljuti boji med nacionalistično vojno stranko in med pravimi monarhisti, ki so za mir in uvidevajo, da Rusija ne bo imela od te vojske nobenega haska. Ti so za to, da sklene Rusija mir, ne da bi kaj pridobila, dočim zahtevajo nacionalisti, da nadaljuje Rusija vojno vedno bolj neusmiljeno ter na ta način prepreči vsak sporazum z nasprotniki.

Grof Tisza o Hrvatih.

Slava junaštvu Hrvatov!

Na neki slovesnosti v Budimpešti dne 30. januarja se je izrazil ogrski ministrski predsednik grof Tisza o Hrvatih sledeče: Ali ni nekaj vzvišenega, če vidimo isto hrabrost, požrtvovalnost in zvesti boj za skupno stvar tudi pri hrvaškem narodu? Pred očmi se nam odpira velika doba pretoklosti, slavepolni vzgled hrvaškega junaka Zrinskega, katerega slavita ogrski in hrvaški narod kot svojega sina. Slavni čini junaštva hrvaških čet tudi v teh bojih morajo biti v srcu slehernega Ogra vir ljubezni, spoštovanja in zaupanja. Bili so pa tudi časi, ko je povzročila okrepitev narodnih idej nasprotstva in še celo bratske boje. Ko je prišlo nato do miru, je bil sprejet z veliko nezaupnostjo in z velikim dvomom. Pred nekaj leti je miru med obema bratskima narodoma pretila resna kriza. Komaj leto dni je preteklo, ko smo zopet mogli z uspehom in obojestranskim razumevanjem zastopati misel miru in ljubezni. To medsebojno razumevanje, ta spravljivost in ljubezen, to zaupanje so se sedaj v veliki dobi preskušnje ukoreninile v srcu obeh narodov. Iz naukov, ki nam jih podaja ta vojska, lahko vsi napravimo zaključek, da se hrvaška narodna misel nahaja na krivem potu, če jo nosijo valovi dvomljive vrednosti in da mora tam iskati in najti resnico in veljavo, kjer so jo iskali naši očetje, namreč v naročju tisočerega ogrskega naroda.

Ban Škerlec in Tisza.

Hrvaški ban baron Škerlec je nato odposlal brzojavko grofu Tiszi, v kateri mu izraža v imenu

Hrvatske prisrčno zahvalo za izraze priznanja o junaštvu Hrvatov v tej vojski ter izreka nađo, da bo za skupno stvar v tej vojski prelita kri še tesneje v bratski slogi spojila hrvaški in ogrski narod.

Grof Tisza se je brzojavno zahvalil banu Škerlecu ter povdarjal, da je v sedanji vojski največja-stnejši pojav tovariška edinost, katero je potrdila v tej vojski ramo ob rami prelita kri obeh narodov. V resnični bratski ljubezni in v zaupanju združeni moramo gledati v lepšo in srečnejšo bodočnost.

Skoraj istočasno, ko je grof Tisza v Budimpešti hvalil junaštvo Hrvatov in sta grof Tisza in ban Škerlec izmenjavala brzojavki, se je v Zagrebu ustanovila nova mažarska gimnazija.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 4. februarja.

Glavno torišče bojov med Rusi in Avstriji je za sedaj prenešeno na gališko stran Karpatov. To se da sklepati iz poročil, ki so te dni prišla z bojišča. Avstriji so zasedli po hudih bojih vse karpatske prelaze in so potisnili Ruse na celi fronti iz Ogrskega v Galicijo. Uspehi, ki jih je dosegla naša armada zadnji teden, so velike važnosti. Tako se naše čete vkljub vsemu ustavljanju Rusov, ki so v izhodnih Beskidih uprizorili več napadov, celo tudi po noči, vedno bližje pomikajo proti Przemyslu. Poleg tega se je našemu armadnemu vodstvu posrečilo bojno črto v Galiciji z uspešno ofenzivo tako spremeniti, da je sedaj podobna pravokotu, ki ima svojo konico pri Gorlicah. In naposled smo zabili pri prelazu Vyskov kakih 10 km dolgo zagozdo v rusko levo krilo.

Tudi v izhodni Bukovini se Rusi sedaj umikajo.

V zahodni Galiciji so Rusi, kakor smo zgoraj omenili, poskušali z velikimi silami udreti v Beskide, a bili so s krvavimi glavami odbiti. Ob Nidi in Dunajcu se vršijo srditi boji med avstrijsko in rusko artilerijo. Tako je mnogo ruske voje moči vezane, ker mora ostati v teh krajih in ne more na pomoč ruski karpatski armadi.

Pred Varšavo ni posebnih sprememb. Oba sovražnika se trdovratno držita že zasedenih postojank. Nemei so na poljskem bojišču ujeli od 1. do 3. ebruarja 4000 Rusov.

Zelo živahno gibanje pa se opazuje v Izhodni Prusiji in severno od Varšave. Pri Mlawi so hoteli Rusi pasti v bok nemškemu predvaršavskemu levemu krilu. Nemei so pa pri Vloclavku prekačili Vislo in so priredili občuten protisunek ruski fronti pri Siepreu. Pri Mazurskih jezerih so Rusi že prodrli 30 do 50 km daleč v nemško ozemlje. Mazurskih jezer se sedaj skušajo Rusi izogniti in prodirajo na severu pri Darkhenenu in na južni strani pri Janovu v Izhodno Prusijo.

Položaj na severnem bojišču je sedaj ta: Na jugu prodirajo Avstriji, v sredini se bojna črta ni mnogo spremenila, na severu pa Rusi korakoma prodirajo v Izhodno Prusijo.

Rusi zapustili karpatske gozdove.

Dunaj, 1. februarja.

Iz avstrijskega časnikarskega stana se poroča: Vsled zmagonosnih bitk avstrijskih čet v Karpatih so vsi karpatski gozdovi zopet v naši oblasti. Le na nekaterih mestih se še vršijo manjši boji. Krepko prodiranje Avstrijecev je prisililo Ruse, da so morali zapustiti svoje močno utrjene postojanke. Novi položaj je za nas zelo ugoden. Sunki avstrijskih čet imajo sijajne uspehe. Kljub neugodnemu vremenu je v vseh bojih prevečevalo avstrijske čete najboljšo razpoloženje.

Pred velikimi dogodki v Karpatih.

Milan, 1. februarja.

Milanskemu listu „Corriere della Sera“ se poroča iz Londona: Gibanje avstrijskih čet v Karpatih bo, kakor se zdi, spremenilo v najkrajšem času ves vojaški položaj. Na črti Dukla—Wyszkw, dolgi krog 160 km, se vrše živahna gibanja. Po brzojavnih poročilih iz Petrograda se bo vršila bržčas v najkrajšem času na severni strani Karpat velika bitka, ki bo spremenila ves sedanji vojaški položaj v Galiciji.

Prodiranje naše karpatske armade.

Vojni poročevalec berlinskega lista „B. Z. am Mittag“ brzojavlja svojemu listu:

Prodiranje avstrijske karpatske armade je bojno črto tako spremenilo, da je ista zdaj v Galiciji podobna pravokotu. Vsled tega so se vsi ruski poskusi, da bi avstrijske in nemške zmage na Poljskem v decembru z močnejšo ofenzivo proti Karpatom spravili ob veljavo, izjalovili, če tudi so Rusi skoro vse raz-

položljive čete pritegnili iz Galicije in od oblegovalne armade pred Przemyslom. Napad na Karpat se je Rusom popolnoma ponesrečil. Rusi so bili v bojih na gorovju poraženi. Ruska ofenziva je bila tudi vsled nastopa avstrijske težke artilerije ob Dunajcu in Nidi zelo otežkočena. Že od srede januarja je postala avstrijska artilerija Rusom zelo neljuba; po kratkem presledku je začela zopet z vso silo delovati proti ruskim postojankam. Čeravno so Rusi zadnji čas zbrali zelo veliko vojaštva, vendar niso mogli odpraviti nevarnosti obkolitve. Tudi neoptimisti morajo priznati, da je pričakovati, da se bo bojna črta v Galiciji v kratkem izrazito spremenila.

Naši zasedli Vyskov in Ludvikovko.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Budimpešte: Naše čete so po neprestanem preganjanju in zaslecovanju Rusov ob prelazu Toronya zasedle gališko vas Vyskov, ki leži kakih 10 km od ogrske meje. Naši so se polastili tudi mesteca Ludvikovka v Galiciji. Rusi so se v divjem begu umaknili. Sovražnikovo umikanje je bilo radi meter visokega snega izredno otežkočeno. Pri Vyskovu so naši ujeli večje število Rusov, ter uplenili dva topova. Avstrijski uradniki se vračajo na svoja mesta v Galiciji. (Ludvikovka leži ob reki Ilnica, kakih 10 km na severni strani marmaroškega komitata.)

Avstrijska zagozda v rusko levo krilo.

Budimpešta, 3. februarja.

List „Magyar Orszag“ poroča iz bojišča v Karpatih: Avstrijska ofenziva iz dolin Ung, Laforea in Nagy-Ag neprestano napreduje. Na prostorih, koder sovražnik uprizori protinapade, mu naši navadno še prizadenejo težke izgube. S pomočjo zavezniških čet smo v središče levega ruskega krila v Galiciji zabili močno zagozdo.

Avstrijski uspehi ob reki Nida.

Kodanj, 3. februarja.

Ruski list „Nowoje Wremja“ piše, da so dosegle avstrijske čete pri mestu Andrejev dozdevno velik uspeh. Posrečilo se jim je kljub srditemu odporu ruskih čet zasesti razne višine na severni strani mesta, višine, ki obvladujejo celo dolino reke Nide. Avstriji so spravili semkaj več baterij topov največjega kalibra in obstreljujejo železnico proti Kielcam, ki je za Ruse v vojaškem oziru velike važnosti. Samoumevno, da prstavlja omenjeni list, da ogenj avstrijskih topov ni povzročil do sedaj Rusom mnogo škode.

Rusi udrli v Izhodno Prusijo.

Dne 30. januarja so udrle ruske čete v Izhodno Prusijo v smeri Gumbinnen—Kraljevec, napadle nemške postojanke pri mestu Darkehmen ter obstreljevale nemške utrdbe jugo-izhodno od jezera Löwentin. Toda ruski napadi, čeprav izvršeni z veliko žilavostjo, niso bili uspešni in so bili povsod odbiti. Darkehmen je mestece v Izhodni Prusiji, jugo-izhodno od ruske trdnjave Kraljevec (Königsberg), ob železniški progi Kraljevec—Insterburg—Lyck.

Ruska ofenziva v Izhodni Prusiji.

Kodanj, 2. februarja.

Tukajšni listi poročajo iz Petrograda: Nova ofenziva Rusov v Izhodni Prusiji se zelo naglo razvija. Rusi hočejo obiti nemško levo krilo, radi tega se vrši v Izhodni Prusiji velik manever ruske armade, ki ima namen z obširno obkolitvijo prisiliti nemško levo krilo k umikanju. Ker so nemške postojanke pri Mazurijskih jezerih zelo močno utrjene, je ruska ofenziva obrnila svojo glavno ost proti mestu Tilsit, ki leži južno od Mazurijskih jezer. Istočasno pa ojačujejo Rusi tudi svoje čete v okolici Insterburga ter ogrožujejo levo nemško krilo na črti Pilkallen (severoizhodno od Mazurijskih jezer).

Naloga generala Pau-a.

„National-Zeitung“ poroča iz Stockholma: Vojaški strokovnjaki so mnenja, da hoče francoski general Pau zanesti v rusko vojskino vodstvo več podvzetnosti. Za Ruse je navzočnost francoskega generala Pau-a velike važnosti, ker je znano, da je general Pau izvrsten vojskovođa.

Izgube sovražnikov.

„Kölnische Volkszeitung“ piše, da so nemške čete v šestih mesecih vojske ujele okroglo 700.000 sovražnikov, avstrijske čete pa okoli 380.000, skupaj tedaj nad en milijon. Pred nekaj dnevi je list „Times“ objavil poročilo iz Petrograda, da je Rusija izgubila okoli 1.300.000 mrtvih in ranjenih ter 700.000 ujetnikov. Ruska armada ima tedaj izgub približno 2 milijona. Francoske izgube se cenijo na 1.500.000 mož, angleške pa nad četrtilijona. Skupno število izgub naših sovražnikov znaša tedaj približno 3.750.000 mož.

Angleški general Payet potuje v Rusijo.

„Frankfurter Zeitung“ poroča dne 3. februarja iz Aten: Angleški general Payet je na križarki „Huzar“ došel v Pireneje. Odpotoval bo čez Solun, Srbijo in Bolgarijo v Petrograd. General Payet bo izročil ruskemu carju posebno pismo.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, 4. februarja.

O dogodkih na srbskem bojišču naše armadno vodstvo že delj časa ni izdalo poročila o premikanju naše armade. Poročila, ki prihajajo o položaju na našem južnem bojišču, so neuradna. Iz teh vesti je posneti, da Rusija in njene zaveznice vedno še in sicer izdatno pošiljajo Srbiji pomoč. Anglija ima baje okrog 80.000 Indijcev pripravljenih za Srbijo. Rusi pa so pripeljali po Donavi v Srbijo več ladij težko obloženih z živili in vojnim gradivom. Naši zrakoplovci krožijo pogosto nad Belgradom in Cetinjem in mečejo na srbske postojanke bombe.

Nov glas iz Srbije.

Srbski list „Radnicke Novine“ piše: Cenzura nam sicer ne dovoljuje, da bi vse svoje misli glasno izrazili, vendar si pa dovoljujemo staviti vladi sledeča kratka vprašanja:

1. Ali se še bo dolgo nadaljevala ta naš obstaneč ogrožajoča igra z ljudsko močjo?
2. Ali še ni dovolj žrtev, ki smo jih dozdaj doprinesli za podporo ruske vojne politike?

Princ Jurij na potovanju.

Iz Aten poročajo, da je srbski princ Jurij prišel v Atene, od koder odpotuje v Rim. „Corriere della Sera“ pa poroča, da princ sicer res potuje preko Italije v Svico, kjer se misli zdraviti. List — Srbiji naklonjen — izjavlja, da je popolnoma izključeno, da bi bil princ v imenu vojskujoče se države sprejet v posebnem političnem posredovanju v korist Srbije pri nepristranski Italiji.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 4. februarja.

Na francoskih bojiščih se je vršilo v zadnjih dneh na celi bojni črti živahno gibanje. Vršili so se hudi artilerijski boji pri La Bassee v Flandriji, kamor so spravili Nemci velikansko število najtežjih topov, nadalje za trdnjavo Soissons in srđiti infanterijski boji v Argonih. Pri mestu Menehould izhodno od Reimsa so Nemci predrli francosko bojno črto, so zavzeli tri črte strelskih jarkov ter ujeli čez 600 francoskih vojakov. Tudi v Vogezih severno od Verduna je prišlo do hudih spopadov med nemškimi in francoskimi četami. Po nemških poročilih so dosegli Nemci v vseh teh bojih zadovoljive delne uspehe. Angleška in francoska poročila pravijo, da ima Nemčija sedaj na francoskem bojišču zbranih 91 divizij, torej okrog 2½ milijona vojaštva, in bržkone nič manj Francozi in Angleži. Poslednji so izkrcali v enem samem tednu v Havru čez 160.000 mož, povprečno pa izkrcavajo vsak dan na francosko morsko obal 4000 do 5000 mož. V vojaških strokovnih krogih se sodi, da utegne priti v najkrajšem času do velikanske bitke med Arrasom in Soissonsom, ki bo odločilnega pomena za ves nadaljni potek gigantske borbe na zapađu.

Rezerve Francije izčrpane.

Berolin, 1. februarja.

Iz Stockholma se poroča: Listi so priobčili vsebino pogovora francoskega vojnega ministra Milioranda z merodajnimi osebami angleške vlade ter pogovor z angleškim kraljem Jurijem. Millerand se je baje izjavil, da je poslala Francija svoje zadnje rezerve na bojno črto, ima le še nekaj rezervnih čet v Maroku, Alžiru in Tunisu, ki jih pa z ozirom na razmere, ki vladajo v teh deželah, ne more odposlati na francosko bojišče.

Angleži o moči nemških armad.

Frankobrod, 1. februarja.

Vojaški sotrudnik londonskega lista „Times“ piše, da je pozornost celega sveta obrnjena na Nemčijo, ki bo v kratkem času napravila silen in krepek poskus, da bi predrila bojno črto Angležev in Francozov na francoskem bojišču, z namenom, prodrati do Pariza. Po njegovi sodbi imajo Nemci na francoskem bojišču 2.500.000 mož, to je 94 divizij, na izhodnem bojišču proti Rusom pa 21½ armadnih zborov, to je 43 divizij.

Angleži izgubili 3423 častnikov.

Berolin, 1. februarja.

Berolinski list „Deutsche Tageszeitung“ piše: Iz seznama angleških izgub se razvidi, da so Angleži izgubili do 15. decembra lanskega leta zavsem 3423 častnikov in sicer mrtvih: 8 generalov, 29 polkovnikov, 103 podpolkovnikov in majorjev 356 stotnikov in 637 poročnikov. Ranjenih je pa bilo: 7 generalov, 66 polkovnikov, 183 podpolkovnikov, 619 stotnikov in 1350 nižjih častnikov. Ujetih je bilo: 13 polkovnikov, 36 podpolkovnikov in majorjev ter 316 nižjih častnikov.

Nemški podmorski čolni v boju proti Angležem.

Angleži pošiljajo dan za dnem veliko število svojih čet na francosko bojišče, v enem samem tednu so

izkrcali v pristanišču Havre 160.000 mož. Povprečno odpošlejo vsak dan 4000 mož na francosko bojišče ter velkansko množino živil, topov in drugih vojaških potrebščin. Nemci so sprevideli, da bi mogli angleško-francoski armadi prizadeti le na ta način smrti in udarec, če bi s svojimi podmorskimi čolni ovirali ali celo ustavili redni dovoz živil in izkrcanje novih angleških čet na francoskem bojišču. Zato so odposlali svoje podmorske čolne, da zastražijo francosko in angleško morsko obal. Kakor se da posneti iz naslednjih poročil, so že dosegli nekatere uspehe.

Dosedaj so se prikazali nemški podmorski čolni navadno le ob izhodni in južni morski obali Anglije. Da so se pa že tudi pojavili v Irskem morju, torej tako rekoč v srecu Anglije, navdaja Angleže z velikim strahom; zakaj računati morajo odslej z nevarnostjo podmorskih čolnov v vseh angleških vodah, kar pomeni nevarnost za angleško svetovno pomorsko trgovino. Nemški podmorski čolni so se oddaljili od nemških pristanišč čez 1000 milj brez spremljevalnih večjih vojnih ladij, kar ni nihče pričakoval. Vozili so zelo hitro, pojavili se zdaj tu, zdaj tam in po bliskovo zopet izginili. Vsled pojava nemških podmorskih čolnov na zahodni strani Anglije ji preti nevarnost, da se ji, če ne odreže, pa vsaj zelo otežkoči zunanja trgovina; na južni in izhodni strani pa ti čolni ogrožajo dovoz živil za Anglijo samo ter za njeno in francosko armado na francoskem bojišču. Iz strahu pred nemškimi podmorskimi čolni je izdala angleška admiraliteta tajno povelje, da ne sme nobena angleška trgovska ladja pluti pod angleško zastavo, ampak pod zastavo kake nepristranske države. Ali bo prinesla ta tajna odredba angleški pomorski trgovini kaj več varnosti, je seveda drugo vprašanje. Vrhtega je admiraliteta poslala 12 torpednih rušilcev v Irsko morje na lov za nemškimi podmorskimi čolni.

Nemški podmorski čolni strah Angležev.

Nemški podmorski čoln „U 21“ je dne 30. januarja potopil v Irskem morju (med Anglijo in Irsko) tri angleške parnike in sicer „Ben Gruachen“, „Linda Blanche“ in parnik, čegar ime pa še ni dognano. Neki drugi nemški podmorski čoln je isti dan potopil v morski ožini med Anglijo in Francijo angleška parnika „Takumaru“ in „Ikaria“. Prvi je vozil 95.000 ton svežega mesa za angleško-francosko armado na francoskem bojišču, parnik „Ikaria“ je pa vozil razne druge vojaške potrebščine za Francijo. Istega dne je potopil nemški podmorski čoln severno-zahodno od Liverpoola, torej v Irskem morju, velik angleški parnik „Kelcoan Gaston“, kmalu nato je pa v morski ožini med Anglijo in Francijo s torpednim strelom močno poškodoval francoski poštni parnik „Admiral Gantaupe“, kateremu pa se je posrečilo uteči v francosko pristanišče. Istotako je zbežal v pristanišče tudi angleški poštni parnik „Graphic“, ki ga je zasledval nemški podmorski čoln.

Kako se je potopil parnik „Linda Blanche“?

Milan, 2. februarja.

Listu „Corriere della Sera“ se poroča iz Londona: Parnik „Linda Blanche“, ki je prevažal razna živila med Belfastom in Liverpoolom, je okrog 1. ure popoldne ustavil nemški podmorski čoln „U 21.“ Kapitan parnika „Linda Blanche“ se je moral podati z listinami parnika na podmorski čoln. Ko jih je pregleđal poveljnik nemškega podmorskega čolna, se mu je reklo, da ima posadka 10 minut časa, da se reši v čolne. Ker se je kapitan nekoliko obotavljal, se mu je reklo, da nima nobenega poviđa obupati, ker je zadel istega dne 12 drugih angleških parnikov ista usoda, kakor sedaj njega. Nato so se podali pomorščaki nemškega podmorskega čolna na parnik „Linda Blanche“ in so položili pod spređnjim delom parnika mine, nakar so odšli. Čez pet minut se je slišal grozen pok, parnik je razneslo in kosci parnika so se takoj potopili. Moštvo potopljenega parnika je spravil angleški parnik „Niblick“ v Fleetwood, kjer je povedal kapitan parnika „Niblick“, da je videl se potopiti velik angleški parnik pet milj zahodno od Reahedporta. Videl je nadalje več ostankov potopljenega velikega parnika, ki so plavali na morju, toda posadke ni bilo nikjer videti. Ime potopljenega parnika še ni znano. Ko je nemški podmorski čoln „U 21“ potopil parnik „Linda Blanche“, je zasledoval angleški poštni parnik „Graphic“, ki je plul med Belfastom in Liverpoolom, toda posrečilo se mu je uteči.

Bojazljivi Angleži.

Berolin, 3. februarja.

Iz zanesljivega vira se je zvedelo sledeče tajno povelje angleške admiralitete: „Vsled pojava nemških podmorskih čolnov v Irskem morju in v morski ožini med Anglijo in Francijo morajo od sedaj naprej pluti vse angleške trgovske ladje pod zastavami nepristranskih držav, zakriti morajo vsa znamenja, kot ime ladje, kraj in ime ladjedelnice, kjer je bila dotična ladja zgrajena itd. To povelje mora ostati tajno.“

Tsingtau — druga japonska vojna luka.

Kodanj, 2. februarja.

Petrograjski list „Wremja“ poroča, da je določil japonski cesar Nemcem odvzeti Tsingtau za drugo japonsko vojno luko japonskega vojnega brodogoja.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 4. februarja.

Med Rusi in Turki se vrši zanimiv dvo-boj. Na bojni črti ob Črnem morju potiskajo Rusi Turke korak za korakom proti jugu. Cilj te ruske armade je skoro gotovo obmorsko mesto Trapecund. Nasprotno pa bodo Turki že skoro zadnjega Rusaj zapodili iz zahodne Perzije. Turki sedaj prodirajo proti mestu Choi ob kavkaško-perzijski meji.

Sueškega prekopa Angleži niso zaprli. Promet se vrši samo čez dan. Iz Kahire prihaja poročilo, da so Turki zasedli ves izhodni breg Sueškega prekopa.

Pri mestu Korna v Mezopotamiji je 100 Turkov presenetilo dva angleška bataljona in ju popolnoma razpršilo.

Raznoterosti.

Hrvatsko-slovenski klub. Včeraj dne 4. februarja je v Ljubljani pod predsedstvom načelnika dr. Korošca zborovala parlamentarna komisija Hrvatsko-slovenskega kluba. Posvetovalo in sklepalo se je o političnem položaju ter o vprašanjih aprovizacije in vojaških dajatev. Obširneje poročilo priobčimo v prihodnji številki.

Podpora Halozam. Ker je drž. poslanec M. Brenčič pri vojaki, obrnila sta se posl. dr. Korošec in dr. Verstovšek na vlado, naj se kakor najbolj mogoče pospeši podpora akcija za Haloze, kjer je pomanjkanje že zelo občutljivo. Finančni minister baron Engel je pretekli teden poslancema sporočil, da je takoj ugodil izraženi želji, c. kr. namestnik grof Clary pa je včeraj dne 4. febr. brzojavno naznanil dr. Korošcu: Na podlagi sem kaj došlega odloka, skaterim se dovoli 100.000 K, se bo preskrbba Haloz z živili nemudoma začela“.

Proti obrekovanju. Ptujski „Štajerc“ je v svoji lanski 23. številki objavil več neresničnih notic o poslancih S. L. S. dr. Jankoviču in dr. Benkoviču. Poslanca sta tožila odgovornega urednika Linharta in povzročitelja notic, Antona Kovačiča iz Kozjega. Pred sodniško razpravo, ki se je vršila dne 30. januarja v Mariboru, se je pa posrečilo predsedniku izjemnega sodišča, višjemu deželno-sodnemu svetniku dr. Fraydlu, da se je z ozirom na kritičen čas sklenila poravnava. Oba obtožena sta se obvezala, da objavita v „Štajercu“ na istem mestu in z istimi črkami izjavo, v kateri obžalujeta, ker so bili objavljeni neutemeljeni očitki in sta se obvezala nadalje, da prosita odpuščanja in da dovolita, da oba zasebna tožnika na stroške obtožencev objavita to izjavo v „Slovenskem Gospodarju“. Sodišču se je prepustila odmera stroškov s pristavkom, naj se izdatki založe v treh dneh, ko postane poravnava pravomočna.

Vojna pobožnost v mariborski stolnici. Na Svečnico je bilo v stolni cerkvi Najsvetejše celi dan izpostavljeno, da bi verniki opravljali svoje molitve zaradi bridke božje šibe vojskinega časa. Popoldne ob štirihih pa se je pričela že sedma slovesna vojna pobožnost. G. stolni župnik je molil pred Rešnjim Telesom litanije in podelil blagoslov z Najsvetejšim. Potem pa so č. gg. bogoslovci na koru zapeli cesarsko himno. Nato je imel prevzvišeni nadpastir zelo tolažilni in spodbudljiv govor. S posebnim ozirom na dnevni evangelij je živo opisal krasne čednosti evangeljskih oseb Simeona in Ane ter vernikom priporočal, da jih posnemajo v pokorščini, v spokornosti in radi sprejemajo tudi smrt po volji božji. Vsaka starostna doba je prejela svoje lepe nauke. Tudi otroci so dobili opomin, naj varčno ravnajo s kruhom, da ne bodo imeli pomanjkanja ne bojevniki na bojišču, ne ostali doma. Opravile so se tudi molitve za vse rajne vojake, kakor tudi za ranjene in druge, ki še sedaj hrabro branijo domovino. Udeležba je bila izvenredno obilna. Višjepastirski blagoslov je sklenil vojno pobožnost, katere se je udeležilo tudi mnogo vojakov.

Voditelj v bogoslovnih vedah. Izšla je 1. letošnja številka tega uglednega bogoslovnega glasila. V njem se nahajata razven drugih tudi dve velezanimi vi razpravi: dr. Hohnjec, Vojska, Nauka sv. Avguština in sv. Tomaža Akvinca ter prof. Štefan: Doneski k zgodovini lavantinskih škofov. Voditelj izide stikrat na leto in stane 5 kron.

„Ljubitelj krščanske umetnosti“, štev. 3 in 4, l. 1914, bo izšel okoli Velike noči in se bo tedaj po listih naznanil.

Za Slovensko Stražo. Posojilnica v Zgornji Radgoni je darovala 10 K za Slovensko Stražo mesto venca na grob g. Antona Divjak. — Tajnik g. Robinšek daruje za Slovensko Stražo 3 K. Živeli posnemovalci!

General Appel umrl. Včeraj, dne 4. februarja, je na Dunaju umrl general Mihael pl. Appel, poveljnik 15. armadnega zbora in poveljujoči general v Sarajevu. Rajni, ki je dosegel 59. leto svoje starosti, je v tej vojni na južnem bojišču sam vodil svoj armadni zbor. Kaj je vzrok njegove nenadne smrti, se ne poroča.

Najstarejši ogrski poslanec umrl. Dne 1. februarja je umrl najstarejši poslanec avstro-ogrsko-

monarhije, Jožef Madarasz, star 100 let. Leta 1848 je bil izvoljen za ogrskega državnega poslanca in od tistega časa do svoje smrti, torej celih 66 let, je brez presledka zastopal v ogrskem državnem zboru volilni okraj Sarkaeszur. Bil je tudi večkrat starostni predsednik ogrske državne zbornice. Bil je član neodvisne stranke.

Na Hrvaškem. K zadnjim izjavam grofa Tisze napram Hrvatom se nam sporoča, da je vlada med vojsko ustanovila v Zagrebu novo madžarsko gimnazijo ter okoli Zagreba štiri nove madžarske šole.

Kako je v Trstu. Dne 20. decembra je bil sprejem novincev v dijaško kongregacijo na državni relikvi v Trstu. Škof Karlin je sprejel lepo število realcev, v to družbo ter jim imel krasen nagovor. Nato je sledila slavnostna akademija, med katero je podal izredno goreči voditelj dr. Mioni poročilo, iz katerega je posneti, da je od 430 realcev 300 Marijinih si ov. Voditelj je poskrbel kongregacijo aprobacijo od pokojnega prestolonaslednika.

Obsojen poslanec. V Trstu je bil socijaldemokratski državni poslanec Pittoni obsojen na šest tednov zapora, ker je v javni občinski seji razžalil policijskega predsednika dr. Manussija. Poslanec Pittoni bo z ozirom na velike zasluge, ki si jih je pridobila osobito laška socijaldemokracija v Trstu v sedanjem času za vso državo, predlagan za pomiloščenje.

„Slawenblut und Kaisertreue.“ Znaní opisovalec Pohorja Arthur Achleitner je začel v dunajski „Familien- und Modezeitung“ priobčevati pripoved o žalostnih aretacijah začetkom mobilizacije v mariborskem okraju. Slika župnika s fanatičnimi očmi, ki nese pod pazduho „panslavistično“ zastavo — po učenkju Achleitnerju je ta „blauweißbrot“ — jo pritisaka na svoje prsi ter jo razobeši na zvoniku. Župnik je po Achleitnerju zblaznel. Vidi se, da je Achleitner še premalo hodil po spodnještajerskih farovžih, ker izrablja takšne neresnične dogodke za predmet svojih pripovedi. Sam čuti, da ne stoji na trdnih tleh, za to mu mora priti na pomoč — zblaznelost. Storili so se koraki, da tuji — Achleitner je Bavarec — ne bodo tako pisali o naši duhovščini v domačih avstrijskih listih.

„Rudeča knjiga“ avstro-ogrsko monarhije je z uradnimi listinami opremljena ravnokar izšla. Obsega podatke o vzrokih in začetku sedanje vojske, ki dokazujejo, kako je bila sedanja vojska naši državi usiljena. Podatki o sporu s Srbijo, o umešavanju Rusije, o častnih besedah ruskih državnikov, ki so tajli mobilizacijo, kakor o odklonitvi vseh posredovalnih predlogov, diplomatskih pogajanj do splošne mobilizacije in o lažnjivih pretvezah, s katerimi so naši sovražniki utemeljevali napoved vojske. Izšla je tudi ljudska izdaja „Rudeče knjige“ v raznih jezikih. V uvodu se v velikih potezah pojasnjuje, kako je nastala splošna vojska in opisuje posebno spopad z Rusijo.

Kolajno Rudečega križa je podelil nadvojvoda Leopold Salvator okrajnemu tajniku Martinu Zelenko v Ptulju, Zelenko je naš štajerski rojak.

Odlikovani je bil s srebrno kolajno za hrabrost II. razreda Alojzij Zelenko iz Veržeja. Zelenko služi pri poljski havbični bateriji II-13. Poveljnik baterije je odlikovancu na bojišču vpricho vsega moštva pripel zaslužen kolajno.

Ljudevit Fluher, doma od Sv. Petra nižje Maribora, sedaj korporal pri 47. pešpolku na severnem bojišču, piše dne 25. januarja našemu uredniku: Sedaj sem že precej blizu Rusov. (Odšel pred 14 dnevi na bojišče.) Tukaj, kjer smo sedaj, so Rusi že enkrat bili. Vreme je na bojišču megleno, sneg in mraz skoro ni hujši kot v Mariboru. Višje v Karpatih je tudi mraz večji in tudi več snega. Piši kaj! Bog daj in Marija, da se še kdaj zdravi snidemo! Pozdrav vsem!

Slovenski mladeniči so tudi v tujini veseli. Topničar Franc Kuster, doma pri Poljčanah, pridelen avstrijski trdnjavski artileriji, 8. bataljon, 8. možnarska baterija, poštna direkcija št. 4, nam je poslal z francosko-nemškega bojišča pesem, ki obsega 72 kitic. Kuster opisuje v tej pesmi žalostne, resne in vesele dogodke izza bojev naših slovenskih junakov s Francozi. Žal, da pesmi vsled pomanjkanja prostora ne moremo objaviti. Iz pesmice se vidi, da naši fantje tudi v vojskih težavah ne izgubijo svoje veselje nravi. Kuster piše nadalje: Pesmica Vam naj služi kot kratek popis našega življenja v tujini. Mi se splošno dobro imamo. Zima je topla. Dežuje pa že dan za dnevom, teden za tednom. Imamo veliko blata, vse ceste so že slabe, a mi hvala Bogu vedno dobro napredujemo. Sovražnika pa obstreljujemo (bombardiramo), da se kar zemlja tresla. Kaj je za nas veselejšega, kakor celi dan dobro bombardirati, zvečer pa novice prebirati. Srčen pozdrav na vse Slovence. F. K.

Vera daje vojakom pogum. Vojak A. Marlin, doma iz Bosnice v ptujskem okraju piše pred odhodom na bojišče svojim starišem: Z veseljem in navdušenjem grem na vojsko. Vera v Boga me krepča, da se prav nič ne bojim smrtonosnih krogel. Dragi stariši, bodite ponosni in ne žalujte, če boste slišali, da je Vaš sin dal svojo kri za cesarja in domovino. Z Bogom dragi moji stariši, z Bogom vsi sorodniki, znanci in prijatelji, z Bogom draga mladina, ki si doma rajala v moji družbi, z Bogom ti moj dragi in mili rojstni dom. Molite za me, da me bo sreča spremljala na bojišču.

Črnovojniki, 42 let stari. Domobranski minister je odločil, da oni črnovojniki, ki so bili pred do-

polnjenim 42. letom vpoklicani poč orožje, ostanejo še pod orožjem, tudi če so sedaj že dopolnili in prekoračili 42. leto, dokler se črni voj ne razpusti. Vse prošnje za oprostitvev iz tega razloga ostanejo torej brezuspešne.

Podpore svojcem v vojake poklicanih. V zadnjem času so se opetovano pripetili slučajji, da so vložili svoji v vojake poklicanih pritožbe glede premajhne odmere podpore, ali odbite prošnje za podporo, naravnost na osrednje oblasti. Ker so po postavnih določilih glede podpor svojcem v vojake poklicanih merodajne odločbe pristojnih komisij, more ministrstvo za deželno brambo glede takih pritožb le v zelo redkih slučajih kaj drugega ukreniti. Komisije za dovoljenje podpor so dobile že kar v pričetku vojne navodila, da same presojaajo pritožbe strank. Priporoča se torej, da se reševanje tozadevnih prošenj ali pritožb ne zavleče, da stranke takih prošenj ne vložijo na osrednje oblasti, ampak na pristojno komisijo, ki določa podpore svojcem v vojake poklicanih.

Nabori črnovojnikov. Namestništvo je določilo, da se bodo vršili nabori črnovojnikov rojenih v letih 1891, 1895 in 1896 v dveh skupinah. Prva skupina vsebuje nabornike letnikov 1891 in 1895, druga skupina pa letnik 1896. Nabori se bodo vršili in sicer: Domobranski dopolnilni okraj Maribor. Skupina I: za okraj Nemški Lonč v Nemškem Lonču dne 16. do 18. februarja; za lipniški okraj v Lipnici dne 19. do 21. februarja; za radgonski okraj v Radgoni dne 23. in 24. februarja; za Maribor, mesto, v Mariboru dne 25. in 26. februarja; za Maribor, okolico, v Mariboru od 27. februarja do 3. marca. Skupina II: za okraj Nemški Lonč v Nemškem Lonču dne 10. in 11. marca; za lipniški okraj v Lipnici od 12. do 14. marca; za radgonski okraj v Radgoni dne 15. marca; za Maribor, mesto, v Mariboru dne 16. in 17. marca; za Maribor, okolico, v Mariboru dne 20. do 22. marca. Domobranski dopolnilni okraj Celje. Naborna komisija št. 1. Skupina I: za celjsko okolico v Celju od 10. do 13. februarja; za Celje, mesto, v Celju dne 14. februarja; za šmarnski okraj v Celju 14. in 15. februarja; za laški okraj Laško (kolikor ne prideta v poštev naborna okraja Hrastnik in Trbovlje) v Celju 16. in 17. februarja; za vranski okraj v Celju dne 18. in 19. februarja; za gornjegrajski okraj v Celju 20. in 21. februarja; za brežiški okraj v Brežicah od 23. do 26. februarja. Skupina II: za okraj Brežice v Brežicah dne 27. in 28. februarja. Skupina I in II: za laški okraj (v kolikor ne prideta v poštev naborna kraja mesto Celje in Trbovlje), v Hrastniku dne 2. marca; za okraj Laško (kolikor ne prideta v poštev Hrastnik in mesto Celje kot naborna kraja), v Trbovljah dne 4. marca. Skupina II: za mesto Celje v Celju dne 6. marca; za celjsko okolico v Celju od 6. do 8. marca; za okraj Smarje v Celju dne 8. in 9. marca; za okraj Laško (kolikor ne prideta v poštev Hrastnik in Trbovlje kot naborna kraja) v Celju dne 10. marca; za vranski okraj v Celju dne 11. marca in za gornjegrajski okraj v Celju dne 12. marca. Naborna komisija št. 2. Skupina I: za marenberški okraj v Slovenjgradu dne 11. februarja; za slovenjgraški okraj v Slovenjgradu dne 12. februarja; za šoštanjski okraj (kolikor ne pride v poštev Velenje kot naborna kraj), v Slovenjgradu dne 13. februarja; za konjiški okraj v Konjicah dne 15. in 16. februarja; za mesto Ptuj v Ptuju dne 18. februarja; za vso ptujsko okolico v Ptuju od 18. do 23. februarja; za ljutomerski okraj v Ljutomeru dne 25. in 26. februarja. Skupina II: za ljutomerski okraj v Ljutomeru dne 27. februarja; za mesto Ptuj v Ptuju dne 1. marca; za ptujsko okolico v Ptuju od 1. do 4. marca; za konjiški okraj v Konjicah dne 6. marca. Skupina I in II: za šoštanjski okraj (v kolikor ne pride v poštev Slovenjgradec kot naborna kraj) v Velenju dne 8. marca. Skupina II: za marenberški okraj v Slovenjgradu dne 10. marca; za slovenjgraški okraj v Slovenjgradu dne 10. in 11. marca; za šoštanjski okraj (kolikor ne pride v poštev Velenje kot naborna kraj) v Slovenjgradu dne 11. marca.

Sokrivci umora prestolonaslednika — obešeni. V Sarajevu so bili v sredo, dne 3. februarja, 3 sokrivci umora prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove soproge obešeni. Izvršitev smrtnih obsodbe je zadela sokrivce: Veljko Čabrinoviča, Miško Jovanoviča in Danilo Iliča. Na smrt obsojena sokrivca Janko Milovič in Njedok Kerovič sta bila od cesarja pomiloščena in obsojena prvi na dosmrtno, a drugi na 20letno težko ječo.

Najsrditejši sovražnik obeh vojskujočih se sovražnih strank na Poljskem in na Srbskem so brezdomno — uši. Zaradi uši ne marajo vojaki tople kožuškovine proti mrazu, ker se v nji preveč redi uši. Vojaki so razpraskani in v krastah, ki vsled praskanja nastanejo po životu, se še bolje vgnezdijo uši. Kamor se vojak vleže, povsod se ga primejo nove uši, ki so jih tam pustili pred njimi bivajoči vojaki. Ono malo krvi, kar jo vojak dobi iz pičle hrane, mora deliti z ušmi, ki so se že silno odebelile v petih mesecih vojske. V rusko-japonski vojski so iz debelosti uši ruski vojniki sklepali, da mora v kratkem nastati mir, sicer jih snečo uši, ki so temne barve z rudečim hrptom in repkom, in ki se obrede do debelosti pšeničnega zrna. Ubrani se jih vojaku v vojski nikakor ni mogoče; celo višji častniki jih imajo. Tako n. pr. je pred kratkim hčerka neke saške princezinje gospej od Rudečega križa na vprašanje, kje je njen oče, odgovorila, da je oče (knez) v vojski, kjer strelja Ruse in ima uši.

Vojni ujetniki za kmetijska dela. Tekom teh dni izide razglas vlade, v katerem bo povedano, pod katerimi pogoji bo dobiti vojne ujetnike za uporablanje kmetijskih del. Dobilo se bo samo 200 mož skupaj in bo torej ujetnike mogoče porabljeti samo na največjih posestvih. Mogoče je pa tudi, da se še odloči vlada, oddajati občinam, kjer so le mali posestniki, vojne ujetnike za skupno izvrševanje raznih kmetijskih del.

Novi davki. Dunajski list „Reichspost“ poroča, da namerava vlada naredbenim potom zvišati davek za dedščino in davek za pristojbine. Naloži ti namerava davek na vžigalice, zvišati davek na železniške tarife. Govori se tudi, da namerava naložiti enkratni davek na premoženje, takozvani vojni davek, toda zdi se, da se poslednji davek trenutno ne nahaja v davčnih načrtih vlade.

Vojni davek na Ogrskem. Budimpeštanski uradni list je prinesel dne 30. januarja odredbo finančnega ministra glede vojnega davka, ki naj se naloži na letne dohodke nad 20.000 K. Odredba našteva vse slučaje prostosti davka, pri čemer se zlasti ozira na davka proste državne papirje. Del donosa tega davka je namenjen za deželno vojno skrb.

Nova naredba za sestavljanje moke za peko. Uradna „Wiener Zeitung“ priobčuje ministrsko naredbo, s katero se izdajajo novi predpisi o izdelovanju in prodajanju kruha in peciva. Nova naredba prepoveduje v polnem obsegu uporabo fine pšenične moke za pecivo in pšenične moke za kuhanje pri izdelovanju kruha. V bodoče sme v moki za izdelovanje kruha biti samo 50 odstotkov pšenične kruhove moke, pšenične enovrstne moke ali ržene moke, ali pa poljubne mešanice teh mok; drugo polovico morajo tvoriti nadomestila in sicer: ječmenova, koruzna, ovsena, riževa, krompirjeva valjčna moka in krompirjeva skrobovina in zmečkan krompir. Dovoljeno je tudi primešati sladkorja in sicer do 5 odstotkov teže zamešane moke. Naredba omejuje nadalje izdelovanje drobnega peciva ter se za isto sme rabiti fine pšenične moke za pecivo samo do 50 odstotkov, pšenične moke za kuho pa do 70 odstotkov celotne teže moke; ostali del skupne teže moke, ki se ima zamesiti, mora obstajati iz gori navedenih nadomestil. Izdelovanje vsake druge vrste peciva se prepoveduje. Ti predpisi ne veljajo samo za obrtno peko, marveč tudi za domače gospodarstvo. Pri obrtnem izdelovanju šarteljev, pogač (koláčev) itd., ki se omejuje na dva dni v tednu, se sme fina pšenična moka za pecivo rabiti tudi samo do 50 odstotkov. Ta naredba ima na misli nemoteno vzdrževanje in preskrbo prebivalstva s pšenično in rženo moko do prihodnje žetve, da se izjalovi namera naših sovražnikov, ki nas hočejo izstradati. Naredba stopi v veljavo dne 6. februarja 1915. Istodobno se določa najvišja cena za meterski stot krompirjevega skroba 50 kron.

Žitni monopol z rekvizijsko pravico. Vlada se še ni odločila, kako preskrbi za preživljenje tako potrebno žito in moko. Nemški listi plédirajo za to, da naj se uveljavi žitni monopol s pravico rekviriranja, pa ne samo za našo državno polovico, ampak za celo monarhijo. Vladni načrt, ustanoviti nakupovalno zadrugo, je menda že v vođi padel. Nasvet, naj se upelje žitni monopol za celo državo, je prav lep, vprašanje je le, če bodo Madžari v to privolili. Sočoč po izjavah ogrskih listov, niso Madžari prav nič pri volji, se udati tej zahtevi. Sicer pa se nam le zdi, da vlada splah nima organov, ki bi jih zamogla porabiti za tako delo.

Dobava čevljev za armado. Kakor poroča „Tagesspost“, so na Ogrskem za našo armado dobavili čevlje, za katere se je uporabila tudi drevesna skorja in preparirani lep. Posrečilo se je najti krivce, ki bodo strogo kaznovani.

Skrbite za poučna predavanja na občnih zborih! V začetku vojnega časa se niso mogla prirejati razna poučna predavanja. Pouka o gospodarskih stvarih pa je treba osobito letos, ko živimo v novih razmerah in gremo nasproti resnim, težkim nalogam. Treba je storiti vse, da homo na nje kolikor mogoče pripravljeno. Občni zbori društev in zadrug nudijo ugodno priliko, da se med ljudstvom razširijo primerni nasveti o raznih gospodarskih panogah, n. pr. o gnojenju in obdelovanju zemlje, o oskrbi pašnikov, o krmiljenju živine, o uporabi raznih strojev v kmetijskem obratu, o važnosti raznih zgodnjih poljskih in vrtnarskih pridelkov itd. Skrbimo tudi, da ljudstvo kar najbolj spozna vrednost društvenega in združnega dela! Čim bolj bo ljudstvo poučeno, tem bolj se bo oklepalo naših organizacij. Na ta način bodo postali občni zbori zanimivi. Udeleževali se jih bodo v večjem številu člani, pa tudi drugi ljudje. S primerno agitacijo naj se skuša doseči, da bo udeležba na občnih zborih kolikor mogoče velika.

Pomanjkanje živinske soli. K pomanjkanju raznih živinskih krmil kot žita, moke itd. se je še pridružilo veliko pomanjkanje živinske soli, vsled česar je živinoreja hudo prizadeta. Razna poljedelska društva so že zaprosila poljedelsko ministrstvo, da ukrene potrebno, da dobe poljedelska društva primerno množino živinske soli.

Cena prašičem. Ako premotrivamo tržno poročilo velikih mest, vidimo, da je zadnji čas se najbolj dvignila cena prašičem, kar ni prav nič čudno. Iz Galicije, ki je poprej dala na Dunaj v enem tednu 7000 živali, češke dežele pa najbrž še več, se sedaj nič več ne more pošiljati. Januarja so se navadno tudi vsuli prašiči iz Srbije v našo državo. Zdaj vse to odpade. Nasproti porabi zelo veliko prašičev vojaška

uprava za vojake. Kupuje jih na Ogrskem. Svinjska pečenka, reberca in gnjati, vse je dobro od prašiča. Kljub vsem opominom so do Božiča rinili prašiče iz naših dežel naprej. Vsak dan jih je šlo na tisoče iz dežele. Sedaj jih je začelo zmanjkovati, cene gredo bliskovito kviško. Na Dunaju so plačevali že decembra debele po 1 K 72 vin., sedaj pa so že po 1 K 80 vin. do dve kroni 1 kg žive teže. Dokler je bilo toliko mladičev na prodaj, so imeli plemeni navadno ceno. Ko jih je začelo zmanjkovati, so se plačevali ravno tako, kakor debeli. — Pri nas se je cena zlasti po novem letu dvignila. Lepe živali so plačevali po 1 K 60 vin. do 1 K 80 vin. doma. Kakor se kaže, bo cena šla še vedno naprej. Zabela mora biti. Tudi vojaščina veliko pokupi. Dvignile so se prav zelo tudi cene kož, ker vojaki veliko usnja porabijo.

Hotel „Trabesinger“ v Celovcu. Večletni najemnik hotela „Južni kolodvor“ v Ljubljani, Avgust Stelzer, zapusti Ljubljano ter se preseli v Celovec, kjer je prevzel znano narodno gostilno „Hotel Trabesinger“. Želimo g. Stelzerju na njegovem novem mestu najboljši uspehe ter ga Celovčanom najtopleje priporočamo. G. Stelzer je brat gostilničarja in mesarja g. Josipa Stelzer v Celju.

* Gradec. Ker je popolnoma zmanjkalo moke in je tudi ni nikjer dobiti, so dne 31. januarja in dne 1. februarja zaprli vsi trgovci svoje prodajalne za moko; istotako je že mnogo pekov ustavilo obrat in zaprlo prodajalne za kruh.

V Mariboru umrli vojaki. Dne 1. febr. je umrl polkovni zdravnik 26. domobranskega pešpolka, dr. Anton Mitterhammer. Dne 3. februarja so ga prepeljali iz mariborske splošne bolnišnice po železnici v Mitterdorf na Gornjem Štajerskem. — Dne 4. febr. popoldne je umrl kadet-aspirant Otokar Geissler od deželnoobrambnega pešpolka štev. 3. Umrl je vsled nasledkov ran, dobljenih na bojišču. Doma je bil iz Moravske Belcerkve. Pogreb bo v soboto, dne 6. februarja popoldne.

Maribor. Dne 1. februarja je izvršila 18letna hčerka polkovnika Olga pl. Debički-Naviga samomor. Ustrelila si je kroglo iz samokresa naravnost v srce ter bila takoj mrtva. Kot vzrok se navaja obupnost, ker je njen ženin padel na bojišču.

Maribor. Svinjski sejmi v Mariboru so začasno ustavljeni. Mestni svet v Mariboru je radi razmer, ki so nastale vsled pomanjkanja živil, začasno ustavil tedenske svinjske sejme.

Maribor. Ravnatelj deške ljudske šole v Mariboru (Stolni trg), Karl Schmidl, nadporočnik v evidenci pri deželni brambi, je imenovan za stotnika.

Maribor. V gostilni „Sandwirt“ (Kirbiš) v Viktringhofovi ulici je v sredo zvečer med 5. in 7. uro nek neznan uzmovič vlomil v natakarčino sobo in odnesel iz zaprtega kovčega denarja okrog 800 K, nekaj obleke in drugih vrednostnih reči. Policija dosega tata še ni zasledila.

Fram. Dne 23. januarja je umrla po enodnevni boleznii nenavadno pridna žena, zlata mati dobro izrejenih otrok ter kakor čebelica skrbna in marljiva gospodinja, šele 46 let stara kmetica Lucija Kotnik iz Fram. Srčno pomilujemo dobrega moža in pa pridne otroke!

* Ljutomer. Spoštovana rodbina Babičeva na Krapju pri Ljutomeru ima pet sinov v vojski, med katerimi je eden odlikovan z zlatim križcem. Trije so ujeti na Ruskem, dva se še borita za cesarja in domovino. — Junaške smrti je padel na francoskem bojišču topničar Rudolf Redek, doma na Kamensčaku pri Ljutomeru.

Ljutomer in Verzej. Trgovec g. Alojzij Vršič v Ljutomeru proda vsak teden 350 iztisov našega „Slovenskega Gospodarja“. V Verzeju pa se dobiva „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ v podrobni razprodaji pri trgovki g. Koroša. Kdor ni naročen na naše liste, si iste lahko sproti kupuje v omenjenih trgovinah.

* Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu. — Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medved-selu obhaja v nedeljo, dne 7. februarja, ob 1/3. uri popoldne, pri g. A. Smehu na Mestinju svoj občni zbor z navadnim sporedom. Pri tej priliki se izroči slovesno udu podružnice, Tomažu Smeh, od kmetijske družbe priznana bronasta medalja za zasluge na polju sadjarstva in vinarstva. Poučen govor je prevzel ravnatelj g. Bele. Udje, pridite tokrat polnoštevilno!

Sevnica ob Savi. Umrl je na Svečnico g. Mijo Starkl, vpokojeni vodja zemljiške knjige. Pokojnik je bil v sevniškem okraju dolgo vrsto let načelnih vseh najuglednejših korporacij; bil je župan sevniški, načelnik okrajnega zastopa, načelnik okrajnega šolskega sveta, rač. pregledovalec Južnoštajerske hranilnice v Celju. Velike njegove zasluge, katere si je pridobil v sevniškem okraju dolgo vrsto let načelnik vseh njih služb, so našle priznanje tudi pri Najvišjem mestu: pokojnik je bil imejitelj zlatega zaslužnega križca. Odločne svoje narodne zavesti ni skrival. Zapuščil je več sinov, od katerih je eden trgovec v Sevnici. N. p. v. m.!

* „Slovenski Sadjar.“ Izšla je 1. številka III. letnika lista „Slovenski Sadjar“, ki ga izdaja deželni sadjarski učitelj M. Humek. Mnogovrstna, izključno sadjarska vsebina je velevažna za vsakega sadjarja, ki hoče napredovati v tej stroki. Ako upoštevamo še krasno barvano prilogo, ki je pridejana vsaki drugi številki in pa dovršeno zunanjo opremo, moramo list prav toplo priporočati vsem sadjarskim interesentom. Izhaja 15. vsakega meseca in stane celoletno 3 K. Naroča se pri upravništvu „Slovenskega Sadjarja“ v Ljubljani, Linhartova ulica štev. 12. — List našim slovenskim štajerskim sadjarjem toplo priporočamo!

* „Svetovna vojska.“ Sedmi sešitek je ravnokar izšel in nadaljuje s popisom bojev med avstrijskimi in ruskimi četami. V njem so objavljena zelo zanimiva, ponajveč izvirna poročila naših slovenskih vojakov. Pisma Kranjcev, Štajercev, Korošcev, Goričanov in Primorcev so zanimivo zbrana, tako, da nudi sešitek jasno sliko o trpljenju in junaštvu slovenskih vojakov v Galiciji. Prihodnji sešitek pa bo prinesel životopise padlih slovenskih junakov. Kmalu na to bo prinesla „Svetovna vojska“ tudi že obljubljeni zemljevid evropskih bojišč v slovenskem jeziku; ta zemljevid bo nudil še mnogo več, kakor se je prvotno poročalo in se bo zato zaračunal naročnikom „Svetovne vojske“ posebej z 1 K in se ne bo štel v sešitke. Sam za-se kupljen bode pa veljal zemljevid 3 K. — Naročnike „Svetovne vojske“ se pa opozarja, da je s šestim sešitkom, ki smo ga razposlali že sredi meseca januarja, potekla naročnina za prvo četrtletje in se jih prosi, da takoj pošljejo naročnino 3 K. — „Svetovna vojska“ se naroča v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

* Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v novem, s 1. oktobrom 1914 pričetim poslovnem letu do danes darovali: 50 K: mestno županstvo v Kranju; 30 K: okrajni odbor v Smarju pri Jelšah; 25 K: dr. Josip Stare, fin. prok. adj. v pokoju v Ljubljani; po 20 K: Oton Ploj, notar v Crnomlju, okrajni zastop v Laškem trgu in Fr. Dukič, dvorni svetnik na Dunaju; po 10 K: Vid Janžekovič, župnik v Sveči na Koroškem, dr. Karol Šavnik, višji finančni svetnik, dr. Aleksander Fatur, železniški komisar, Ivan Ile, višji pol. svetnik, vsi trije na Dunaju, Ignacij Supan, učitelj v Brežicah, Maks Pleteršnik, profesor v pokoju v Ljubljani in profesorski zbor v Kranju; po 6 K: dr. Floric Gregorčič, ministerjalni koncipist v Rado Posega, svetniški tajnik, oba na Dunaju; po 5 K: dr. J. Kolšek, odvetnik v Laškem trgu, in Ivan Dolenc, gimnazijski suplent v Ljubljani. Skupaj 257 K. — Društveni odbor se v imenu podpiranih visokošolcev vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. Te dni razpošilja letno poročilo za preteklo poslovno leto in toplo prosi slovensko občinstvo, da uporabi priložene položnice. Po nakaznici naj se društvu namenjeni darovi naslovijo na gospoda: dr. Stanko Bapajne, odvetnika na Dunaju, I., Bräunerstrasse 10.

* Sv. Jurij ob Ščavnici. Krajni šolski svet Sv. Jurij ob Ščavnici se najiskrejeje zahvaljuje preč. g. Josipu Lončariču, poprej provizorju pri Sv. Juriju, sedaj kaplanu pri Kapeli, za velikodušen dar v znesku 20 K, katerega je poklonil ob priliki svojega odhoda v prid uboge tukajšnje šolske mladine. V l. 1914 je še tukajšnji krajni šolski svet v isti namen sprejel na volilih od umrlega Blaža Šijanca v Blagušu 18 K in od Marije Sukovnjak v Dragotincih 57 K, s čimer sta si blagopokojnika postavila pač najlepši spomenik v srečih šolske mladine. Slava njunemu spominu!

* Ormož. Članom izobraževalnega društva se naznanja, da se je prenesla društvena knjižnica zopet v prostore ormoške posojilnice, kjer se dobijo knjige in časopisi po nedeljah in praznikih od 8. do 10. ure popoldne. Med tednom se dobijo knjige in časopisi pri posojilniškem tajniku.

* Ljubno v Savinjski dolini. Ženski odbor, sestavljen v svrhu nabiranja daril za ranjence, je nabral ter odposlal že na pristojno mesto 2400 kg svežega in suhega sadja. Pri tej priložnosti je bilo nabrano 53 kg volne, katero so tukajšnje predice spredle in iz katere so napletle deloma šolske deklice, deloma trške žene in dekleta 120 parov rokavic in 12 parov nogavic. V denarju se je zbralo v trgu Ljubno 97.18 K, v kraju Podplanina 40.16 K, Ter 52.60 K, Savina 71.02 K, Sv. Primož 70.30 K, torej skupaj 331.26 K. Krajni šolski svet na Ljubnem je nakupil volne in parhenta, iz katerega materiala so napravile učenke tukajšnje šole 11 parov zapetnih rskavcev, 9 parov, ovitkov na kolena in 23 parov ovitkov za noge. Čast in hvala vsem darovalcem!

Zadnja poročila, došla v petek, 5. febr.

Nova ofenziva proti Srbiji.

„Augsburger Postzeitung“ in „Münchener N. Nachrichten“ priobčujeta: Kodanjska „Politiken“ poroča iz Petrograda: Napovedana avstro-ogrška ofenziva proti Srbiji se, kakor se zdi, uresničuje. Kakor poroča „Rječ“, so se uvedli siloviti boji med krajema Milanovac in Gradište. Z donavskega brega močno sbstreljujejo Avstrijci in Srbi strelske jarke. Avstrijci so utrdili gore pri Jopaniku in začeli obstreljevanje Tekije.

Milanovac in Gradište sta dve manjši srbski mesti ob Donavi, izhodno od izliva reke Morave v Donavo, to je v kotu blizu srbsko-rumunsko-bolgarske meje.

Boji v Karpatih trajajo dalje.

Dunaj, 4. februarja.

Avstrijski generalni štab uradno poroča:

Na Poljskem in v Zahodni Galiciji nobenih posebnih dogodkov.

Boji v Karpatih trajajo z nezmanjšano silo še dalje.

Na zahodnem delu bojne črte so bili sovražni napadi odbiti. Našim četam, ki so prodirale v srednjem gozdnatem gorovju, se je posrečilo tudi včeraj v novič pridobiti nekaj ozemlja ter ujeti nekaj sto Rusov.

Nemški uspehi pred Varšavo.

Gradec, 5. februarja.

Vojaški poročevalec „Tagespost“ poroča:

Nemci so dosegli zadnje dni ob Ravi in Bzuri (pred Varšavo) zadovoljive uspehe. Že več mesecev so se tam vršili boji, ne da bi se vojna sreča bila odločilno nagnila na to ali na drugo stran. Sedaj se je vojna usoda odločila in sicer ugodno za nemško armado. Domnevaj se, da so avstrijski uspehi v Karpatih uplivali na razvoj borbe pred Varšavo.

Uradno nemško poročilo.

Izhodno bojišče.

Berolin, 4. februarja.

Iz velikega vojnega stana se poroča:

V Izhodni Prusiji, južno od reke Memel (se izliva severno od nemške trdnjave Kraljevec v Izhodno morje) so bili manjši napadi Rusov dosega odbiti.

Na Poljskem severno od reke Visle so se vršile praske manjših mešanih čet.

Ob reki Bzuri južno od Sochaczewa je ogenj nemških čet odbil ruski ponočni napad, pri čemur je imel sovražnik težke izgube.

Napad nemških čet izhodno od Bolimova napreduje v kljub srditim protisunkom Rusov. Število ujetnikov se množi.

Zahodno bojišče.

Berolin, 4. februarja.

Na bojni črti med Severnim morjem in Reimssom so se vršili le artilerijski boji.

Ponovni francoski napadi pri mestu Perthes so bili odbiti, pri čemur je imel sovražnik izgube. Severno in severno-zahodno od kraja Massiges (severno-zahodno od Saint Menehoulda) so napravile nemške čete včeraj napad, predrle z naskokom tri zaporedno ležeče sovražne črte strelskih jarkov in so se utrdile v francoski glavni postojanki v širokosti 2 km.

Vsi francoski protinapadi, ki so se nadaljevali tudi po noči, so bili odbiti. Nemci so ujeli 7 častnikov in 601 moža, zaplenili 9 strojnih pušk, 9 manjših topov in mnogo gradiva.

Tudi je omeniti, da je bila v srednjih Vogezih prva bitka med nemškimi vojaški-smučarji in francoskimi lovci za Nemce ugodna.

Pomorska blokada Anglije.

Berolin, 4. februarja.

Nemčija je izdala sledeči uradni razglas:

1. Vodovje okrog Velike Britanije in Irske, kakor tudi vodovje celega Angleškega kanala se s tem proglašajo za vojno torišče. Od 18. februarja naprej se bo vsaka sovražna trgovska ladja, ki se bo nahajala v tem vodovju, uničena, ne da bi bilo vselej mogoče, odvrniti posadki in pasažirjem pretečo nevarnost.

2. Tudi nepristranske ladje so v označenem okolišju v nevarnosti, da bodo napadene, ker je angleška vlada izdala dne 31. januarja povelje, da se zlorabijo nepristranske zastave in ker se slučajnostim v vojski ne more vsikdar izogniti.

3. Plovba severno od Shetlandskih otokov, v izhodnem delu Severnega morja in ob nizozemski morski obali v širokosti najmanj 30 morskih milj nje ogrožena.

Rešeno moštvo ladje „Emden“.

Berolin, 4. februarja.

Došlo je poročilo, da je poveljnik potopljene ladje „Emden“, kapitan Mücke, došel z rešenim moštvo v bližino mesta Hodeida na južno-zahodni obali Arabije. Turške čete so Nemce z velikim veseljem sprejele. Rešena posadka je neopaženo došla po neki ladji mimo angleških in francoskih straž. Nemci so se nemoteno izkrcali v bližini neke francoske oklopne križarke.

Nepriustranost Italije.

V Rimu prevladuje mnenje, da pride kmalu do ministrske krize. Salandra bo moral odstopiti, ako se javno in jasno ne izreče za nevtraliteto. Giollitti velja kot njegov naslednik.

Bolgarija na naši strani.

„Corriere della Sera“ poroča o možnosti, da se Bolgarija na naši strani udeleži vojske.

Razglas!

Po umrlem gosp. Peter Mejač-u krojaču :

se prodajo narejene obleke po jako ugodnih cenah. Posameznim kupcem se nudi prilika za celokupno prevzete.

Priporoča se MARIJA MEJAČ Maribor, Stolna ul. 4.

Vsem sorednik m, prijateljem in znancem naznanjamo pretuzno vest, da je naš dobri soprog, oče, stari oče itd., gospod

Mijo Starkl

imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono, častni župan trga Sevnica, načelnik okr. zastopa, ravnatelj posojilnice, član okr. šolskega sveta in mnogo drugih korporacij itd.,

danes, dne 2. svečana 1915, ob 12. uri popoldne, previden s svetotajstvi za umirajoče, po kratki bolezni, v 73 letu svoje starosti, končal svoje delapolno življenje.

Pogreb nepozabnega rajnika je bil v četrtek, dne 4. svečana 1915 ob 4. uri popoldne.

Sveta maša za dušnico se je služila v četrtek, dne 4. svečana 1915, ob 8. uri zjutraj, v župni cerkvi sv. Nikolaja v Sevnici.

V Sevnici, dne 2. svečana 1915.

Jozefa Starkl
žena

Neta Starkl, roj. pl. Rukovina
Anka Starkl, roj. Kacjan

Ernest, Kristijan,
Rudolf

sinah

sinovi

Vnuki in vnukinje.

Dobra kuharica

ki razume tudi vsa druga gospodarska dela, išče službo na Spodnjem Štajerskem. Naslov: Stör, Urbanigasse 28, Maribor.

Bukov les

se kupi kakor kralje, bukove gozde za posekati, ki dajo les za žago, pa tudi za lastno uporabo, blizu železniške postaje in blizu žage. — Ponudbe pod A. G. na upravnistvo.

Organist

oženjen, čigar žena je šivilja, želi takoj, ali v teku spmlati sprema niti službo. Vajen je voditi Cecilijansko pete ter je izvrsten baritonist. Najraje bi nastopil kje, da bi imel kaj zemljišča. Naslov pri upravnistvu Slov. Gos. odarja pod „Organist“ 73 “

Dekla

pridna poštena, vajena vsakega dela se sprejme takoj pri gosp. Lešniku, umetni mlin Fram. 76

Za žganjarno (podrobna razprodaja) se sprejme

blagajničarka

ki razume oba deželna jezika in zna zanesljivo računati. Vstop 15. februarja ali tudi poprej. Take, ki znajo postojati v registriranih blagajni, imajo prednost. Ponudbe je poslati na Simon Hutter sin, Ptuj. 70

Viničar

s 4 delavskimi mečmi se sprejme. Vpraša se pri J. Posch, trgovec, Maribor, Koroška cesta 20. 61

Sveče

in drugo enako blago priporoča oč. duhovnikom in cerkvenim predstojništvom ter samostanom kakor tudi drugemu občinstvu staroznana domača krščanska tvrdka

Franjo Duchek,

(poprej J. Dufek) svečar in medicar
MARIBOR, Viktringhofova ulica.

Kupujem

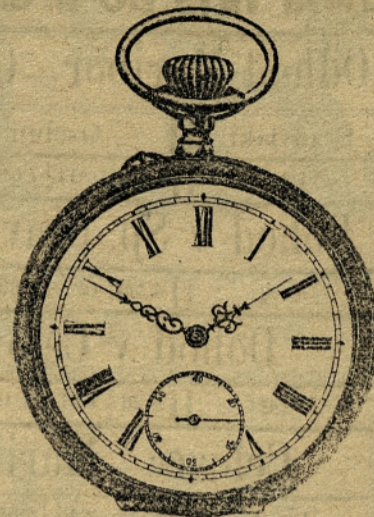
seno, slamo, fižol, češplje in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb verižice damske K 3 80
Zla e damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Frane Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Pohištvo

razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom

KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadne pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za krevete od K 120—5000 K Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice jedilnice, gosposke sobe in salone iz orohovega, brastovega bokovega lesa iz macesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo nizkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Pisalni oddelk za pohištvo iz železa, medenine in tpeciranega p. h. a.

Sloboden nakup. Slobodno na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

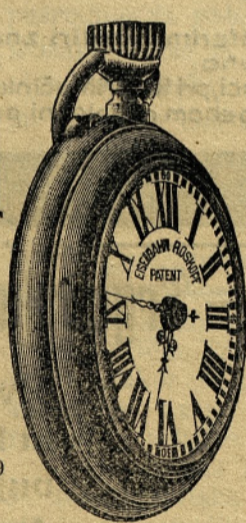
Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nad zoruje vipavski dekan V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Edino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ogrsko od originalnih armadnih in železničarskih Roskopf-ur 5 K.

jamstvo 3 leta.

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti popolni svoti zopet zamenja, torej ni nobene rizike, ampak se lahko vsak sam prepriča o teh izbornih urah. Prednosti teh ur: Prava železničarska Roskopf-ura se je, ne dolgo tega, nalašč za železnične in štrpacsne službe z novo konstrukcijo zboljšala, dobila precizijski tek, posebej močne osi, kolesje se vso vrtil v kamenih. Ura teče 32 ur in ide točno na pol minute, če tudi ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je zavarovana proti prevetliki napetosti peresa, obloče je iz čistega nikla ter je zavarovano še z enim plaščem za varstvo zoper prah ter se vsi pokrovi strogo in natančno zapirajo. Po dobri preizkušnji so se te ure radi nizke cene in vendar dobrega teka uradno upeljale pri armadi in različnih železnicah. Prosim Vas torej, da te ure ne zamenjate z drugimi sličnimi urami, ki se dobijo v trgovinah. — Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel kako škodo, naroči mojo ceno uro. — Velik cenik popolnoma zastonj.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 4, največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlatnine, razpošilja v vse dežele. — Specialist za boljše ure.

Priden in zdrav učenec.

Dobrih starišev in s primerno izobrazbo se sprejme v trgovino z mešanim blagom Maksa Robiča v Središču. 81

Išče se v najem posestvo

z 6—8 orlov zemlje v bližini Maribora. Naslov: Haložan Urš., Lichting, St. Nikolaus in Sausal bei Leibnitz. 67

Kolje za vinograd

kostanjeve (cepljeno) iz močnega lesa, 2 m in 2 in pol m dolgo imam na prodaj 30.900 komadov. Vpraša se pri A. Marincu, Gomilsko pri Celju. 72

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki :

Celje, Narodni dom. Franc Kolenc

Kupim suhe gobe, vinski kamen in vse deželne pridelke po najvišjih dnevni cenah. Vedno sveže špecerijsko blago po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Znano je, da se kupi

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni ampak tudi prav dobro.

Sukneno blago (šofa za moške in dečke.)
Novomodne volne za ženske in dekleta.
Najnovije perilno blago za obleke in bluze.
Platno belo in pisano za arajce in spodnje hlače.
Bago za postelje in rjuhe, brez živa in matrace.
Srajce izgot v jeme vseh velikosti za moške in ženske.
Pridpasnikov velika izbira, za prati in iz črnega atlasa.
Zmisljave vesti robcev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zato prej pošljem us zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor

Gosposka ul. D. (Herreng. D.)

POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelj, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

POZOR!

J. N. Šoštarč .: Maribor,

Gosposka ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se pošljejo zastonj.

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar : Celje

Graška ulica šte. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudninskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Za božično in novoletno sezono

priporočamo trgovcem v nakup:

Raznih okrasov, svilnatega papirja v vseh barvah, barvani papir na eno stran v vseh barvah, kreppapir v vseh barvah, barvani papir na dve strani v vseh barvah, zlati in srebrni papir — sveče za drevo, čarobne sveče. —

Cvetje za rože, žica, zlata pena, jasllice izgotovljene, podobice za jaslice, — rutke. —

Božične in novoletne dopisnice kakor tudi druge vrste po izredno nizkih cenah.

Goričar & Leskovšek Celje

Graška ul. 7 Na debelo in drobno Rotoška ul. 2

Vozni red na progah južne železnice za Maribor.

Veljaven od 1. januarja 1915 do preklica.

Odhod Maribor—Dunaj		Odhod Maribor—Trst		Odhod Maribor—Celovec		Maribor—Budimpešta	
Brzovlaki	Osební vlaki	Brzovlaki	Osební vlaki	Brzovlaki	Osební vlaki	Brzovlaki	Osební vlaki
2:50	3:15	3:03	2:28	1:50	2:25	3:03	7:45
2:44	5:23	5:40	8:13	10:14	7:54	8:13	1:15
9:47	1:02	7:50	12:01	9:39		1:15	7:30
4:14	8:02						
Dohod v Gradec		Dohod v Celje		Dohod v Sp. Dravograd		Dohod na Pragersko	
8:50	4:24	4:19	3:59	3:08	4:53	3:19	8:43
5:51	7:09	7:35	10:14	12:—	9:39	—	8:30
11:31	2:49	10:14	10:14	9:39			
5:54	10:—						
Dohod na Dunaj		Dohod v Ljubljano		Dohod v Celovec		Dohod v Ptuj	
8:25	9:10	5:55	5:46	4:24	6:26	3:53	8:41
8:15	1:55	10:11	12:45	1:51	11:19	—	9:53
—	—	12:55	4:43	—	—	2:30	9:01
3:35							
Odhod Dunaj—Maribor		Ljubljana—Maribor		Celovec—Maribor		Ptuj—Maribor	
8:25	9:3	12:11	11:26	12:21	10:05	11:56	5:41
8:15	10:30	12:18	4:34	2:40	7:55	—	7:35
—	—	3:11	6:2	—	—	11:07	5:34
9:—	1:20						
Dohod v Gradec		Dohod v Celje		Dohod v Sp. Dravograd		Dohod na Pragersko	
12:32	1:44	1:53	1:14	1:35	11:55	12:15	6:12
1:04	5:22	3:03	7:08	4:46	9:43	—	8:02
7:27	8:57	5:40	8:46	—	—	—	6:01
4:15	8:00						
Dohod v Maribor		Dohod v Maribor		Dohod v Maribor		Dohod v Maribor	
1:35	2:53	3:07	2:36	2:42	1:28	1:20	6:57
2:20	7:39	4:59	9:09	6:21	11:18	9:09	12:10
9:56	12:30	7:06	11:09			7:41	

* Številke, pri katerih je črta, pomenijo nočni čas.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z n. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašerom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni ofroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah à K. 4.-

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 | 0
4 | 2 | 0

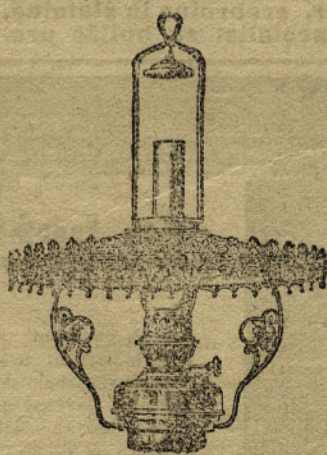
otvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih.

ČEVLJE

za moške ženske in otroke, kakor tudi usnjate gamašne in galošne najboljše kakovosti prodaja doma in razpošilja po najnižjih cenah veletrgovina

R. Stermecki v Celju št. 300

== Pišite po cenik. ==

Edina štajerska steklarska narodna trgovina. Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za odoobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

POZOR!

Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom

Ustanovljeno 1880. prodaja se vse pod lastno ceno. Ustanovljeno 1800